

Møte onsdag den 25. februar 2009 kl. 10

President: Thorbjørn Jagland

Dagsorden (nr. 56):

1. Spørretime
 - muntlig spørretime
 - ordinær spørretime

Presidenten: Representanten Bård Hoksrud vil framsette et representantforslag.

Bård Hoksrud (FrP) [10:01:49]: På vegne av representantene Per Sandberg, Arne Sortevik, Gjermund Hagesæter, Kåre Fostervold og meg selv har jeg gleden av å framsette et representantforslag om vrakpant på 22 000 kr for bil som er 20 år eller eldre.

Presidenten: Forslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:02:22]

Spørretime

- muntlig spørretime
- ordinær spørretime

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at følgende statsråder vil møte til muntlig spørretime:

- statsråd Tora Aasland
- statsråd Trond Giske
- statsråd Sylvia Brustad

De annonserte regjeringsmedlemmer er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

De representanter som i tillegg til de forhåndspåmeldte ønsker å stille hovedspørsmål, bes om å reise seg. –

Vi starter da med første hovedspørsmål, fra representanten Torbjørn Hansen.

Torbjørn Hansen (H) [10:03:05]: Mitt spørsmål går til nærings- og handelsministeren.

Virkingen av finanskrisen på realøkonomien er nå en åpenbar realitet. Ledigheten øker så raskt at Regjeringen knapt klarer å betale ut dagpengene til dem som mister jobben, og næringslivet står nå midt oppe i en bølge av konkurser. Ifølge NRK gikk 142 bedrifter konkurs bare sist uke – en økning på 50 pst. i forhold til i fjor. Ifølge Konkursregisteret er det nå personlig næringsdrivende og små og mellomstore bedrifter som rammes. Dette er svært alvorlig. 99,5 pst. av bedriftene i Norge har 100 eller færre ansatte.

Regjeringen har lagt fram en serie såkalte krisepakker. Det er tiltak for å få banksektoren til å virke. Det er tiltak for å få ned renten. Det er offentlige investeringer, og noen

små grep for å utsette skatten i bedrifter som har underskudd i 2008, for bedrifter som har maskininvesteringer eller forskningsaktivitet.

Høyre har støttet det meste, men vi har vært svært kritisk til to forhold. Tiltakene kommer unødvendig sent, og Regjeringen bruker fortsatt bare halve verktøykassen i håndteringen av finanskrisen. Og det er et faktum: Regjeringen tviholder på skatteøkninger for små og mellomstore bedrifter. Mens landet rammes av finanskrise, konkurranseløshet, velger de rød-grønne å øke skatten på arbeidende kapital i bedriftene og på å øke skatten på generasjonsskifte i familiebedriftene.

Siden Regjeringen overtok i 2005, er skatter og avgifter for bedriftene økt med nesten 11 milliarder kr i forhold til Bondevik II-regjeringens siste budsjettforslag. For mange er skatteøkning den eneste direkte effekten av 2009-budsjettet, og det er ingen tvil om at disse skatteøkningene svekker arbeidsplassene i Norge.

I går varslet den danske regjeringen et skatteutt på 26 milliarder kr for å få fart i næringslivet. Når vil den norske regjeringen ta i bruk hele verktøykassen for å styrke bedriftene og for å sikre arbeidsplassene i Norge?

Statsråd Sylvia Brustad [10:05:00]: Det er ingen tvil om at mange bedrifter også i Norge er inne i en krevende situasjon som følge av noe av det mest alvorlige økonomiske tilbakeslaget vi har sett på mange, mange år i Norge, som er en følge av finanskrisa som startet i USA, som også er en følge av at markedskreftene fikk styre så fritt som de ville – noe jeg har oppfattet at Høyre er for. Det fører også til at mange arbeidsplasser i Norge har utfordringer. Det tar Regjeringa på største alvor.

Jeg registrerer at Høyre igjen har den samme plata, at det er for seint og for lite, men det er altså enormt mye penger som nå er lagt inn. Jeg er glad for at Høyre også har støttet de fleste av forslagene for å redde de arbeidsplassene som kan reddes. Og jeg vil si: Det som nå er den største utfordringa, er å ta vare på de enkeltmennesker som her rammes. Derfor gjør vi nå viktige grep knyttet til Nav, slik at folk skal få dagpenger og andre ting når de trenger det. Men vi må også sørge for at vi får et enda mer konkurransedyktig næringsliv når vi har kommet oss gjennom denne krisa. Derfor har vi brukt hele det virkemiddelapparatet vi nå har. Det gjelder også endringer som er positive i forhold til skatt for små og mellomstore bedrifter.

Vi gjør nå det vi kan for å dempe virkningene av finanskrisa og for å bevare og skape nye arbeidsplasser i Norge. Men det er ingen tvil om at det dessverre er slik at en del vil miste jobben på grunn av at finanskrisa slår inn så hardt som den gjør også hos oss.

Torbjørn Hansen (H) [10:06:27]: Jeg takker for svaret. Men svaret bekrefter dessverre det alle ser, at man bruker bare halve verktøykassen. Regjeringen sitter fast i en ideologisk hengemyr, sannsynligvis som følge av at Soria Moria-erklæringen slår fast at man skal øke skattene i denne stortingsperioden. Nå er situasjonen totalt forandret, og det krever nye tiltak.

La meg ta et eksempel. En næring som har fått merke

den rød-grønne næringspolitikken, er den maritime sektoren. De fikk 14 milliarder kr i skatteøkninger i 2007 – 1,4 milliarder av disse skal betales nå i april. Det er ingen tvil om at den innbetalingen på 1,4 milliarder kr kommer til å svekke muligheten for å gi oppdrag til verftsindustrien, for å gi oppdrag til leverandørindustrien langs kysten. Det er mulig at det kanskje var en interessant politisk sak å ta rike redere i 2007, i en tid hvor bedriftene gikk med store overskudd, men nå er dette en skatteøkning som kommer til å ramme arbeidsplasser langs kysten. Det tror jeg også Regjeringen ser. Jeg spør ikke Regjeringen om den nå vil snu hele skattesaken i forhold til den maritime klyngen, men ser man ikke at det er et poeng nå å utsette disse skatteinnbetalingene, slik at man unngår å ramme arbeidsplasser langs kysten?

Statsråd Sylvia Brustad [10:07:33]: For det første er det sånn at vi har veldig nær kontakt med representanter for denne næringa, og svært mange av dem er glad for de endringer vi nå har gjort. Det dreier seg f.eks. om at vi gav muligheten for at Eksportfinans kunne låne ut om lag 50 milliarder kr over to år. Det var et viktig krav fra deler av den næringa, også leverandørindustrien. Det at vi gjorde endringer slik at vi fikk mer penger til Garanti-Instituttet for Eksportkreditt, betyr om lag 100 milliarder kr som ikke minst kan brukes til eksportrettet næring.

Så er det også sånn at de viktige tiltak som nå er foreslått – og noen av dem er allerede vedtatt i Stortinget – som dreier seg om å få bankene til å fungere igjen, også vil virke svært positivt for denne næringa. Det er dessuten sånn at vi har tatt grep også for at mer kan føres som egenkapital – som representanten Hansen er godt kjent med – som også næringa er svært fornøyd med. Så vi tar denne utfordringa på stort alvor, og det er ikke riktig det som representanten her sier, at vi bruker halve verktøykassa. Vi bruker mer penger enn noensinne i denne alvorlige, krevende situasjonen for å redde arbeidsplasser og for å skape nye. Det gjelder også innenfor den maritime næringa.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – Jan Tore Sanner.

Jan Tore Sanner (H) [10:08:52]: Det er mange ansatte og ledere i små og mellomstore bedrifter som nå slåss hver eneste dag for å trygge sine arbeidsplasser, og det eneste de har fått med seg av den rød-grønne regjeringen, er en sekk med økte skatter.

Jeg hører at næringsministeren sier at hun er opptatt av å sikre at bedriftene blir mer konkurransedyktige. Det er ord, for her mangler handling. For hva er det de små og mellomstore bedriftene har fått fra den rød-grønne regjeringen? Jo, det er økt skatt på eierskap. Og når du øker skatten på eierskap, betyr det at bedriftene må tappe bedriften for egenkapital. Kan næringsministeren forklare meg hvordan man trygger arbeidsplasser og sikrer bedriftenes konkurransevne når Regjeringen bidrar til at bedriftene må tappe bedriften for egenkapital for å betale skatten til Kristin Halvorsen?

Statsråd Sylvia Brustad [10:09:52]: Det er ingen tvil om at også mange små og mellomstore bedrifter har utfordringer på grunn av finanskrisa. Det trur jeg vi alle er enige om. Men det bildet som representanten og Høyre prøver å tegne av at her gjøres det ingenting, stemmer ikke med virkeligheten, og det stemmer heller ikke med de tilbakemeldinger vi får fra mange bedrifter.

Jeg hadde seinest i går møte med representanter for hele bygg- og anleggs- og eiendomsnæringa. Der er det mange små og mellomstore bedrifter. De hadde mange viktige budskap. Et av de viktige budskapene var at de var veldig fornøyd med det som ligger inne i statsbudsjettet, i ulike tiltakspakker og i bankpakker, som gjør at flere små og mellomstore bedrifter nå vil få oppdrag, som gjør at flere kan få beholde jobben sin rundt omkring i det ganske land. Så den virkeligheten stemmer ikke.

Jeg synes også representanten Sanner følger dårlig med på det Stortinget sjøl vedtar, og på det Regjeringa foreslår, for her ligger det en lang rekke virkemidler: Innovasjon Norge, Garanti-Instituttet for Eksportkreditt og Enova. Så en kan gjøre mye mer overfor miljø og industri, (presidenten avbryter) – masse penger til små og mellomstore bedrifter. Det er en lang rekke virkemidler som Stortinget sjøl har vedtatt.

Presidenten: Hans Frode Kielland Asmyhr – til oppfølgingsspørsmål.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [10:11:06]: Av de svar som statsråden her gir, forstår jeg at hun ikke riktig har forstått hvor alvorlig den situasjonen som vi er inne i, er, og det er de små og mellomstore bedriftene som først blir rammet av denne krisen. Det er bare å følge med på hva som nå skjer internasjonalt. Det er alvorlig, og det kommer til å forplante seg ganske kraftig hit til Norge i løpet av våren. Det er helt åpenbart at skattelettelser ville gitt en rask likviditetstilførsel til de små og mellomstore bedriftene. Det er også åpenbart at Regjeringen ikke brukte viktige uker og måneder nå i høst til å komme med tiltak som ville kunne ha virket mye tidligere enn den pakken som Regjeringen har kommet med.

Jeg er glad for at statsråden sa at hun ville ha et mer konkurransedyktig næringsliv. Hvilke konkrete tiltak vil statsråden nå komme med når det gjelder regelverksforenklinger, når det gjelder skattelettelser osv., sånn at små og mellomstore bedrifter får verdens beste rammevilkår her i Norge?

Statsråd Sylvia Brustad [10:12:16]: Jeg må bare gjenta at jeg er helt uenig i den virkelighetsbeskrivelsen som også representanten Kielland Asmyhr her prøver å gi. Det vi er helt enige om, er at det er en krevende situasjon for mange bedrifter og mange enkeltmennesker. Det tar Regjeringa på største alvor. Men fra det og til å prøve å framstille det som om denne regjeringa ikke gjør noen ting, er sjølsagt fullstendig feil.

Hva gjør vi for at flere bedrifter nå skal bli mer omstillingsdyktige? Jo, vi har brukt hele virkemiddelapparatet. Og det er interessant nå at Fremskrittspartiet kommer

her og kritiserer denne regjeringa for at vi bruker for lite på et virkemiddelapparat som Fremskrittspartiet i mange runder i dette stortinget har kuttet i. Vi har fylt på Innovasjon Norge, som betyr svært mye for små og mellomstore bedrifter. Vi fyller nå på en ny ordning som også har blitt vedtatt her i Stortinget, Investinor, som nå har 2,2 milliarder kr til å gå inn i nye bedrifter med. Argentum har fått 2 milliarder kr mer i egenkapital, og vi har fylt på alle de ordninger vi har, også overfor den delen av industrien som er mest eksportrettet. Så vil det dessverre allikevel være sånn at noen mister jobben, (presidenten avbryter) og vi gjør alt vi kan for å ivareta disse menneskene og for å skape nye arbeidsplasser.

Presidenten: Presidenten må be om at taletiden overholdes.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:13:34]: 99 pst. av bedriftene i Noreg er små og mellomstore bedrifter. Det er selskap som er prega av aktive eigarar som tek aktivt del i selskapet, og med eit liv som ikkje er prega av bonusar og høge lønningar, slik som det kan vere i andre delar av næringslivet.

Dette er veldig viktige selskap, ikkje minst for Distrikts-Noreg. Derfor har Kristeleg Folkeparti foreslått å fjerne arveavgifta ved generasjonsskifte i familiebedrifter. Kristeleg Folkeparti ønskjer å gjere dette gradvis, sånn at me sikrar gode generasjonsskifte. EU-kommisjonen har òg slege fast at for kvart vellukka generasjonsskifte me får til, sikrar me fem arbeidsplassar. Så er det dessverre slik at Regjeringa i staden har auka arveavgifta for desse selskapa. Vil statsråden sjå på moglegheita for å fjerne arveavgifta for familiebedrifter i revidert nasjonalbudsjett?

Statsråd Sylvia Brustad [10:14:36]: Nå er jo fakta slik at når det gjelder de endringer som Regjeringa har foreslått og fått tilslutning til fra Stortinget – ikke fra Kristelig Folkeparti, men fra andre partier – er det mange som nå vil tjene på at vi får lettelse nettopp i det som dreier seg om arveavgift, at det skal bli lettere å arve hus og hytter for vanlige folk. Det går jeg ut fra at også Kristelig Folkeparti er opptatt av.

Så er jeg også enig i at små og mellomstore bedrifter er hele ryggraden i norsk næringsliv. De utgjør 95 pst. Det er helt klart at de tiltak vi nå har lagt inn, i høyeste grad også vil virke for dem. Ett eksempel på det er det forslaget vi har hatt inne når det gjelder å kunne tilbakeføre underskudd, altså at en kan få ut cash på det nå ganske kjapt. Det vil ikke minst komme små og mellomstore bedrifter til gode. Så det er feil når det hevdes at ikke vi også bruker skattevirkemiddelet for å hjelpe mange bedrifter i en krevende situasjon.

Presidenten: Leif Helge Kongshaug – til oppfølgings-spørsmål.

Leif Helge Kongshaug (V) [10:15:43]: Krisetider eller ikke – uansett er det viktig at det offentlige apparatet

kan svare på spørsmål og være tilgjengelig når bedrifter trenger hjelp og hurtig svar.

Det er eksempler på at lokale avdelinger av det statlige og offentlige tjenesteapparatet ikke oppgir lokalt telefonnummer, bare e-mailadresse og faks; du skal henvende deg til et nasjonalt 800-nummer. Da får du beskjed om å gjøre et siffervalg, som følges opp med at du f.eks. står som nr. 245 i køen – vennligst vent. Så venter du et kvarter, så får du beskjed om at du står som nr. 229 i køen. Resultatet blir selvfølgelig at du gir opp, du legger på. Bedriftsledere kan ikke bruke dagen på å vente. Spørsmålet som den næringsdrivende ønsker å stille, forblir ubesvart.

Synes statsråden at dette er et eksempel på et tilgjengelig og godt offentlig apparat, og hva vil statsråden foreta seg for å bedre dette, spesielt i disse tider, når det er behov for å få besvart spørsmål?

Statsråd Sylvia Brustad [10:16:43]: Nei, dette er overhodet ikke bra nok. Jeg vil gjerne vite litt mer om hvilken etat vi her snakker om, fordi det – og det er jeg helt enig med representanten i – må være slik at alle nå behandler ting raskt, at folk får svar raskt, at bedrifter får svar raskt, at det er en hurtig behandling av søknader – grundig, så klart, men hurtig. Derfor hadde jeg i forrige uke møte med hele mitt virkemiddelapparat, altså det som ligger under Nærings- og handelsdepartementet. De er innstilt på å behandle ting raskt og ta ekstraordinære møter for å få unna saker.

Jeg vil gjerne vite hva dette dreier seg om, for dette er ikke slik det skal være, og da skal vi sørge for at det blir endret.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Jon Jæger Gåsvatn (FrP) [10:17:35]: Jeg har et spørsmål til forsknings- og høyere utdanningsministeren.

I etterkant av landsstyretalen til Siv Jensen i helgen har det blusset opp en debatt om islamisering i det norske samfunn. Fremskrittspartiet har advart mot dette fordi vi har sett mange faresignaler. Vi har sett paralleller i våre naboland som har ført til uønskede situasjoner, og vi har hatt et ønske om å stoppe denne negative utviklingen.

Jeg hadde nær sagt som vanlig blir Fremskrittspartiet angrepet og beskyldt for både det ene og det andre av våre politiske motstandere, og det virker ikke som om det er politisk vilje til å ta tak i de grunnleggende faresignalene vi ser, men det er om å gjøre å opptre såkalt politisk korrekt.

I går på TV 2-nyhetene fikk vi et innslag fra forelesningssalen på Høgskolen i Oslo, hvor den norske imamen Zulqarnain Sakandar Madni doserte foran en forsamling. I innlegget sitt gikk han ganske langt i å hevde at det var amerikanske myndigheter som stod bak terrorangrepene 11. september, og han antyder at 4 000 jøder kjente til det kommende angrepet, slik at de holdt seg hjemme fra jobben i World Trade Center den dagen. Det var etter min mening skremmende å høre den retorikk som imamen framførte. Denne imamen har vi også tidligere hørt har markert

seg ved at han har hevdet at Al Qaida og bin Laden var oppdiktet.

Fremskrittspartiet vil, som Voltaire, verne om og kjempe for ytringsfriheten så lenge vi er i stand til å stå på bena. Derfor mener vi at en god måte å møte slike ytringer på, er å snu ryggen til den som framfører budskapet, for å demonstrere vår uenighet. I dette tilfellet har Høgskolen i Oslo invitert vedkommende inn i varmen, og han får framføre sitt budskap på linje med øvrig undervisningspersonell. Mitt spørsmål blir da: Mener statsråden at det er en forsvarlig praksis å hyre inn en slik foredragsholder på en institusjon som skal formidle kunnskap? Er dette et eksempel til etterfølgelse for andre høyskoler?

Statsråd Tora Aasland [10:19:16]: Nå driver ikke statsråden og oppsøker de enkelte forelesningene ved våre universiteter og høyskoler.

Jeg er helt enig med representanten Gåsvatn i at ytringsfriheten må gjelde, enten det er for Fremskrittspartiet og deres landsstyremøter eller det er for imamer og andre som blir invitert til å ytre seg f.eks. på høyskoler. Akkurat det fenomenet synes jeg vi skal være enige om. Ytringsfriheten er viktig uansett hvordan reaksjonen er, og uansett hva man måtte mene om det som ytres.

Jeg tror det er viktig at man opprettholder ytringsfriheten en meget høy verdi, også i våre høyere utdanningsinstitusjoner. Jeg har full tillit til at det som måtte være av nødvendig kritisk debatt om slike ytringer, kommer til uttrykk både på høyskoler og universiteter og i samfunnet for øvrig. Det er en positiv side ved vårt samfunn, som jeg i hvert fall mener skal være mangfoldig og basert på ytringsfrihet, at man har mulighetene til nettopp å ha debatt om slike vanskelige spørsmål som integreringsspørsmål, som ulike verdier og ulike syn på kulturer og religioner er.

Det er mange spekulative teorier om mange av de forholdene som representanten er inne på. Jeg har også hørt og lest om dette. Men det må være fullt mulig å ha lov til å ytre seg om slike ting og invitere til en debatt i samfunnet om slike spørsmål.

Jon Jæger Gåsvatn (FrP) [10:20:45]: Jeg takker statsråden for svaret, men jeg må si jeg er litt skuffet. Hva er det neste vi kan vente oss? Er det en ekstrem muslim som mener at Israel og det israelske folk skal slettes fra kartet? Eller er det en nynazist som foreleser om at Holocaust aldri har funnet sted, men at det er funnet opp av jøder for å skaffe seg sympati?

Mener statsråden virkelig – jeg hører at hun sier det, men mener hun virkelig – at alle studentene har utviklet en tilstrekkelig kildekritisk sans, slik at de er i stand til å gjennomskue slike ekstreme påstander?

Statsråd Tora Aasland [10:21:16]: Jeg vil i det lengste og hele tiden forsvare retten til å ytre seg, selv om det man ytrer, er fullstendig ugrunnet i alt som fins av logikk og vitenskap.

Det at man har slike ytringer og inviterer slike personer som her er nevnt, til en høyskole eller et universitet, har til enhver tid vært inspirasjon til viktig debatt og in-

spirasjon til viktig samfunnskritikk. Jeg har tillit til at ledelsen på våre utdanningssteder har nødvendig ballast i forhold til kritiske kommentarer, kritiske synspunkter og veldig viktige oppfølginger av den type ytringer, enten det handler om ytringer fra Gåsvatns egen partiformann, som mange reagerte på, eller det handler om ytringer som her er beskrevet fra en høyskole i Oslo.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – Åse M. Schmidt.

Åse M. Schmidt (FrP) [10:22:20]: Integrering er en av de største utfordringene som vi har i innvandringsdebatten. Arbeiderpartipolitiker Abdelmajid Jerad tok tidligere i måneden til orde for at Norge bør ha en egen imamutdanning. Forstanderen i Det Islamske Forbundet, Basim Ghozlan, har også krevd det. Deler statsråden det synet? Og hvis ja, mener da statsråden at dette også vil fremme integreringen?

Statsråd Tora Aasland [10:22:47]: Denne regjeringen er opptatt av at vi har et offentlig og godt utdannings tilbud, og jeg må si at personlig har jeg ikke noe spesielt ønske om å ha en slik utdanning i Norge. Men det som er viktig i forhold til alle utdanningstilbud og alle våre høyskoler og universiteter, som er autonome institusjoner, er at vi får eventuelle søknader om det som måtte være utdanningstilbud, og vurderer det på vanlig måte. Jeg synes det er viktig, som jeg sa i mitt forrige svar, at vi har en mangfoldig og levende debatt i Norge, men jeg forbeholder meg retten til å si ja eller nei i samråd med mine faglige myndigheter om hvilke utdanninger som skal være på de enkelte utdanningsinstitusjonene.

Presidenten: Bent Høie – til oppfølgingsspørsmål.

Bent Høie (H) [10:23:42]: Ytringsfrihet og frihet til å utøve sin religion er to helt grunnleggende verdier i det norske samfunnet, som man er nødt til å kjempe for hver eneste dag. Det har ikke minst de siste ukers debatt vist oss. Det at man i det offentlige rom får fram ulike standpunkter og kan møte dem med seriøs motargumentasjon, er en vesentlig del av ytringsfriheten. Dermed må det også være plattformer for å ytre disse standpunktene, selv om de er spesielle.

Når det gjelder konspirasjonsteorier, har de alltid levd i beste velgående i alle samfunn til alle tider. Konspirasjonsteorien om 9/11 lever som en egen industri i USA. I Norge har vi også konspirasjonsteorier, f.eks. konspirasjonsteorien om islamiseringen av Norge. Alle disse ytringene bør kunne framføres og bør møtes med gode motargumenter. Mener statsråden at det også er viktig at norske universiteter og høyere utdanningsinstitusjoner legger til rette for at ytringer kan komme fram, slik at man kan få en åpen og fri debatt?

Statsråd Tora Aasland [10:24:51]: Det klare og korte svaret på det er: Ja, selvsagt. Til enhver tid har våre utdanningsinstitusjoner – og ikke bare i Norge, men over hele

verden – hatt det som en viktig oppgave å legge til rette for at man med kunnskap og med god vitenskap står rustet til å ta de viktige debattene hvor vi utfordres enten på kultur, på religion eller på ulike former for konspirasjonsteorier. Hvis vi undertrykte dette, ville vi fått et samfunn som jeg tror verken Bent Høie eller jeg ville sette noe særlig pris på. Vi er opptatt av at det skal være mulig å ytre seg, men vi er også opptatt av at det viktige prosjektet, la oss gjerne kalle det dannelsesprosjektet, som er ved våre høyere utdanningsinstitusjoner, skal sette studenter, lærere og professorer i stand til å møte denne debatten på en god og konstruktiv måte. Vi er ikke tjent med at den skyves under teppet, vi er tjent med at den tas som en åpen debatt med gode argumenter og med god kunnskap i bunnen.

Presidenten: Trine Skei Grande – til oppfølgings-spørsmål.

Trine Skei Grande (V) [10:25:57]: Jeg er veldig enig i det som Bent Høie sa, at det ikke er noe mål å begrense ytringen, men at man må møte ytringen med debatt. Det som bekymrer meg i forhold til det som har skjedd og hendelsen som var oppsatsen til dette, er at vi ser at det ikke blir noen debatt. Akademia møter det med taushet. Og jeg blir bekymret hvis det viser seg at vi har et sånt dannelsesnivå i det norske samfunn at man ikke bruker akademiet til debatt, at man ikke bruker anledningene til også å møte ideer med motideer og tanker med mottanke. Nå ser vi i dag at Abid Raja klarer å ha debatter på Litteraturhuset som er ordentlige debatter, der folk faktisk er i en prosess, der man møtes, og der man kan bryne seg på ideer, mens man ser at akademiet blir stille når man får tanker som man kanskje ikke deler – man tør ikke å møte dem. Er ikke forsknings- og høyere utdanningsministeren bekymret for at akademiet ikke møter slike ideer når de blir framlagt i det akademiske rom?

Statsråd Tora Aasland [10:27:04]: All ære til Abid Raja og alle andre som drar i gang viktige debatter på Litteraturhuset og andre steder, men jeg er faktisk ikke enig i Trine Skei Grandes beskrivelse av det akademiske miljøet. Jeg mener det fins debatt der, selv om jeg selvfølgelig mener at det kanskje var bedre debatter før. Det vil vel alle mene som har vært studenter og var med i debattene for en generasjon siden. Men likevel er det absolutt nå, synes jeg, veldig spennende tilløp til – og ikke bare tilløp, men det blir også lagt til rette for – debatter, f.eks. en debatt som representanten Skei Grande kjenner veldig godt, som handler om dannelsesprosjektet til universitetene og høyskolene. Det dannelsesprosjektet handler nettopp også om det å legge til rette for en fri ytring for å møte integrasjonsutfordringene, for å møte de kulturelle og religiøse utfordringene i nettopp universitetene og høyskolers regi. Så vi får bare oppfordre, i fellesskap kanskje, studenter og professorer ved våre læresteder til å ta enda mer del i denne typen debatter, for det trenger vi.

Presidenten: Odd Einar Dørum – til oppfølgings-spørsmål.

Odd Einar Dørum (V) [10:28:23]: De fleste debatter blir behagelige når de går på det generelle plan, for ytringsfrihet, for dannelse. Det som er det urovekkende fra debatten, er at det ifølge mediereferatene i videoene ikke framkommer noen kritiske merknader verken fra ordstyreren, fra salen eller fra andre motdebattanter. Jeg kunne gå videre og anbefale professor Bernt Hagtvets folkemordforelesning på universitetet. Det er trykk over debattene. Her kommer påstandene om antisemittisme, og hva det måtte være, på bordet. Det kommenteres kvalifisert. Statsråden og undertegnede, og Venstre, er for dannelse, vi er for allmenndannelse, og vi er for frie ytringer. Men jeg vil bare understreke og gjenta Trine Skei Grandes spørsmål: Maner det ikke til en viss bekymring når det heter at det verken fra ordstyreren, fra salen eller fra andre motdebattanter kom motforestillinger på ytringen om 11. september?

Statsråd Tora Aasland [10:29:18]: Det er mange arenaer som burde vært bedre tilrettelagt for debatter og for kritiske motforestillinger. Og jeg må jo si til Stortingets ære at disse spontanspørretimeene er et godt eksempel på det. Men jeg har også lært meg at det er ikke alt media skriver om debatter som er 100 pst. riktig. Jeg har faktisk vært til stede ved noen debatter hvor det er litt vanskelig å kjenne seg igjen i referatet. Så jeg forbeholder meg retten til å mene at det her kanskje var noen kritiske røster til det som er referert i mediene. Og så får da Dørum og jeg og andre i fellesskap oppfordre til at man tør å ta debattene, tør å være kritisk, og håpe at den generasjonen som vokser opp nå, som studenter og etter hvert som lærere, kanskje kan bli like opptatt av å få fram det kritiske perspektivet i en debatt som man var på 1960- og 1970-tallet.

Presidenten: Vi går til neste hovedspørsmål.

Knut Arild Hareide (KrF) [10:30:19]: Eg vil rette mitt spørsmål til næringsministeren.

Staten kjøpte i 2007 over 33 millionar aksjar i Aker Solutions. Kjøpesummen var på over 4,8 milliardar kr, og opposisjonen var allereie den gongen veldig kritisk til statens bruk av pengar og at ein gjekk inn som aksjeeigar i dette selskapet. I dag er tapet på 3,7 milliardar kr, ja nær 4 milliardar norske kroner. Me kan òg registrere at 2,5 milliardar kr av desse har gått i lomma til Kjell Inge Røkke.

Professor Thore Johnsen var òg veldig skeptisk, og han meinte at staten betalte ein overpris. Frå Aker si side blei denne avtalen skildra som «ein særdeles førsteklasse avtale for Aker». Det sa Leif Arne Langøy i 2007.

Det er fleire ting Kristeleg Folkeparti stiller spørsmål ved. Det var ingen finansielle rådgivarar som blei brukte i denne saka. Det kom fram i Stortingets innstilling. Det andre var at staten fekk langt dårlegare vilkår enn andre aksjonærar. Eg viser bl.a. til Wallenbergstiftelsen som var inne og gjorde same oppkjøpet, men sikra seg at dei slapp å ta risiko.

Kristeleg Folkeparti er oppteke av at dette ikkje skal gjenta seg. Mitt spørsmål til statsråden er derfor: Vil ho jobbe for at me kan få nye retningslinjer som sikrar 1) at

fagfolk blir med når transaksjonar av denne storleiken er med – då tenkjer eg på finansiell ekspertise – og 2) at staten ikkje får lang tid dårlegare vilkår enn andre aktørar?

Statsråd Sylvia Brustad [10:32:28]: La meg aller først si at jeg registrerer at det er uenighet i meninger mellom vararepresentant Hareide og han som Hareide nå er inne for, nemlig Ingebrigt S. Sørfonn, som uttalte i forbindelse med nettopp det som skjedde i Aker Solutions, at en gjennom avtalen sikrer

«nærleik mellom dei sentrale eigarane og bedrifta si verksemd, og ein sikrar at bedrifta framleis vert leia frå Noreg. Dette er positivt for både Aker Kværner og norsk leverandørindustri. Det er også positivt at staten dannar ein allianse med selskap som har demonstrert spisskompetanse innan industriell utvikling over mange år.»

Dette sa Ingebrigt S. Sørfonn til NyhetsBlikket.no den 22. juni 2007. Jeg er enig i de uttalelsene fra Ingebrigt S. Sørfonn.

Når det så gjelder spørsmålet om det representanten Hareide her sier er tap, er det altså sånn at verdiene på statens portefølje på Oslo Børs – som en følge av den finanskrisa vi nå er inne i, som i høyeste grad også har slått til i Norge – har falt med over 360 milliarder kr. For Aker Solutions snakker vi om 4 milliarder kr. Når vi ser på DnB NOR, snakker vi om 25 milliarder kr, Norsk Hydro 34 milliarder kr mindre enn da de var på det høyeste – for å ta noen eksempler.

Dette handler om å være langsiktig eier. Som langsiktig eier må en altså være med på nedturen – nå er vi inne i en ekstrem nedtur – men vi skal også være med oppturer, og de kommer garantert tilbake.

Jeg vet at det ikke er lov til å stille motspørsmål, men det er i hvert fall lov til å reflektere over følgende: Er det slik at representanten Hareide mener at vi også skal gjøre noe med eierskapet vårt i Hydro, StatoilHydro, DnB NOR og andre selskaper der det altså har blitt mindre verdier som følge av finanskrisa, mye mer enn det vi her snakker om i Aker Solutions?

Knut Arild Hareide (KrF) [10:34:33]: Det som er viktig her, er at me bruker faglege rådgivarar når me går inn i transaksjonar av denne storleiken. Eg registrerer at statsråden ikkje svarer på om ho meiner at me skal bruke ekspertise i spørsmål om transaksjonar opp mot 5 milliardar kr. Det svarer ikkje statsråden på. Så veit òg statsråden veldig godt at Kristeleg Folkeparti, Venstre og Høgre gjekk mot dette oppkjøpet då denne saka var til behandling i Stortinget i 2007.

Eg registrerer at statssekretæren til statsråd Sylvia Brustad seier at dette har vore eit godt kjøp. Då lurar eg på: Kva er då eventuelt eit dårleg kjøp for staten, når det er eit godt kjøp at me har tapt 3,7 milliardar kr?

Statsråd Sylvia Brustad [10:35:35]: Jeg registrerer at representanten Hareide ikke svarer på utfordringen knyttet til spørsmålet om at verdiene har gått betydelig mer ned i andre selskaper hvor staten er en stor eier.

Ja, vi mener at dette var riktig, fordi dette er med på å sikre et langsiktig og stabilt eierskap. Dette er med på å sikre at vi kan beholde hovedkontoret i Norge i hvert fall i ti år. Dette er med på at Aker Solutions fortsatt kan være ledende på noen områder internasjonalt, men også nasjonalt når det gjelder å være leverandør innenfor energi, olje og gass. Det er viktig. Det er viktig for norske arbeidsplasser.

Så har ikke jeg noe problem med å svare på det som dreier seg om rådgivere. Det ble brukt juridiske rådgivere ved kjøp av Aker Solutions. Da det for to år siden ble vurdert dit hen at det ikke var nødvendig med finansielle, var det fordi verdien på selskapet, altså Aker Kværner, var godt kjent i markedet. Det var slik at dette som kjent var et børsnotert selskap, og det var et gjennomanalysert selskap. Det er slik, og den praksis har også vært under tidligere regjeringer, at det vurderes i hvert enkelt tilfelle hvor mange eksterne rådgivere en bruker, og hvilke eksterne rådgivere en bruker.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – Hans Olav Syversen.

Hans Olav Syversen (KrF) [10:36:55]: Det er selvfølgelig fristende for en statsråd å komme med enkeltstående sitater basert på det Regjeringen kom med av informasjon da kjøpet ble gjennomført. Så vet vi at da man fikk anledning til å se litt nærmere på de betingelsene staten gikk inn i selskapet på, var det all grunn til å rope varsku. Men jeg registrerer at statsråden ikke synes det er noen grunn til å begynne med noen blanke ark i denne type saker, og jeg må faktisk spørre: Når man ser seg i bakspeilet, er dette kjøpet etter statsrådets mening et eksempel til etterfølgelse, eller er det, som hun selv har sagt, et utmerket bidrag til det som er Regjeringens aktive næringspolitikk?

Statsråd Sylvia Brustad [10:37:47]: Vi skammer oss overhodet ikke over dette kjøpet. Dette er å utvise aktiv eierpolitikk. Dette handler om å ha norsk kontroll over et viktig selskap som er viktig for norske arbeidsplasser.

Når det gjelder spørsmålet om man skal ha retningslinjer som gjelder i alle typer selskaper, mener jeg at det blir feil. For det første har vi en utredningsinstruks, som representanten helt sikkert kjenner godt til, og der står det klart at man skal gå igjennom ulike konsekvenser før man legger det fram. Det kan gjøres på ulike måter, og det vil også være avhengig av hvilke selskaper vi her snakker om. Er det selskaper som er børsnotert, godt kjent, gjennomanalysert, eller er det selskaper hvor man ikke kjenner godt nok til de tingene? Da må man bruke ulike typer rådgivere, slik vi ser det. Så jeg mener at retningslinjer som skal være helt like i alle selskaper, ikke vil være hensiktsmessig eller praktisk. Men sjølsagt er det slik at ved så store beslutninger som f.eks. når det gjaldt Aker Solutions, blir det vurdert på en grundig måte før man foreslår det. Det ble gjort da. Det blir gjort løpende i tilfeller også framover.

Presidenten: Kåre Fostervold – til oppfølgingsspørsmål.

Kåre Fostervold (FrP) [10:39:06]: Jeg har gjennom de svarene som statsråden har kommet med, fortsatt ikke helt oppfattet om hun vil vurdere nye retningslinjer. Det hadde vært veldig greit å få et svar på det.

Det er jo krevende å være på eiersiden når det gjelder selskaper på Oslo Børs, særlig i disse tider. Og statlig deltagelse kan være positivt for å bevare arbeidsplasser, det anerkjenner vi. Samtidig vil jeg bare minne salen på at Fremskrittspartiet tok som en forutsetning den gangen vi behandlet Aker-saken, at man skulle selge seg ned i andre selskaper, så det statlige eierskapet på Oslo Børs ikke ble for omfattende.

Men det er en annen måte å bruke statlig kapital på, og det er å stille risikokapital til rådighet for norsk næringsliv. Særlig i disse dager kan vi lese om de omfattende konkurransene som skjer i Norge. Jeg vil utfordre statsråden på om hun vil gjøre enda mer kapital tilgjengelig for små og mellomstore bedrifter, som ikke får noen særlig hjelp gjennom den krisepakken som er lagt frem fra Regjeringen.

Statsråd Sylvia Brustad [10:40:17]: Vi er opptatt av et langsiktig eierskap. Det betyr at vi også når det er krevende tider, som nå, må ha is i magen. Akkurat nå har verdiene gått ned i ganske stort monn for noen selskaper – det er kjent for representanten. For eksempel har StatoilHydro, Hydro og DnB NOR gått betydelig mer ned enn Aker Solutions. Det handler om å tenke langsiktig, og det at staten er en såpass stor eier, har også virket stabiliserende i den situasjonen vi er i, og i forhold til børsen generelt. Også av den grunn er det viktig at staten eier en del, sett fra vårt synspunkt.

Så er det altså slik at vi er opptatt av å kunne stille opp overfor små og mellomstore bedrifter, som jeg oppfattet var den andre delen av spørsmålet. Derfor har vi nå økt betydelig de ordninger, f.eks. innenfor Innovasjon Norge, som dreier seg om høyrisiko. Det betyr at de kan gå inn i flere bedrifter, og de kan gå inn med høyere beløp, og de kan også i noen sammenhenger ta noe mer risiko.

Presidenten: Torbjørn Hansen – til oppfølgingsspørsmål.

Torbjørn Hansen (H) [10:41:32]: Det er ingen tvil om at oppkjøpet i Aker Holding var overraskende. Det var meget risikabelt, det var komplisert og uten tvil amatør-messig gjennomført av Regjeringen. Det er uakseptabelt å bruke 5 milliarder kr på kjøp av aksjer i et ikke-notert holdingselskap uten at man får utredet de økonomiske konsekvensene av det, når det i tillegg foreligger svære, kompliserte aksjonæravtaler som påvirker statens verdier. Det var et rød-grønt feilskjær.

Men jeg vil stille statsråden et prinsipielt spørsmål. I dagens situasjon er det mange bedrifter som kan tenke seg statlig eierskap. Det er kapitalmangel i næringslivet, det er mange bedrifter som tilhører de såkalte nøkkelnæringer, som har viktige ansatte, og som har viktig kompetanse i Norge. Hvilke prinsipper gjelder for Regjeringens eventuelle framtidige oppkjøp i norsk næringsliv? Vil man åpne oljefondet for nye bedrifter i denne type situasjo-

ner, eller var dette en engangshendelse som ikke vil bli gjentatt?

Statsråd Sylvia Brustad [10:42:32]: Jeg er helt uenig i representanten Hansens påstand om at dette var «amatørmessig». Dette var gjort på skikkelig, ordentlig måte. Jeg respekterer at Høyre og Regjeringen med daværende statsråd var uenige om dette var riktig eller ikke. Det er en real debatt. Men denne regjeringen mener at det å ha statlig eierskap i et ganske stort omfang – og det er det redegjort for i eierskapsmeldinga – er viktig av mange grunner. Ikke minst handler det om å kunne bevare flere arbeidsplasser i Norge, ha kontroll fra norsk side og ha hovedkontor i Norge. Jeg vil legge til, som jeg sa i stad: Det har også vært med på å stabilisere situasjonen nå, i den krevende situasjonen som vi er inne i.

Når det gjelder framtida, så er noe nedfelt i eierskapsmeldinga, og representanten Hansen er veldig godt kjent med at dette kommenterer ikke jeg før det eventuelt oppstår situasjoner hvor det skulle være aktuelt. Men vi mener det fortsatt er viktig med stort statlig eierskap, og dette er et eksempel på det.

Presidenten: Leif Helge Kongshaug – til oppfølgings-spørsmål.

Leif Helge Kongshaug (V) [10:43:46]: I kapittel 7.5 i eierskapsmeldinga skriver Regjeringen følgende:

«Målet for eierskapet i de forretningsmessige selskapene er å sikre at statens investerte kapital oppnår høyest mulig avkastning over tid.»

Videre står det:

«Uklare mål kan også føre til at kapitalmarkedene tror at staten har andre mål enn den i realiteten har, noe som kan påvirke verdien på statens aksjer negativt.»

I nyhetene i dag kunne vi høre at statsrådens egen statssekretær Øyvind Slåke uttrykte en forbløffende arroganse over det Regjeringen selv sier i eierskapsmeldinga, og nærmest avfeide verditapet av investeringene – det er viktig så lenge arbeidsplassene blir i Norge, altså et høyst uklart mål med den investerte kapitalen. Spørsmålet blir da: Når det gjelder statens mål med eierskap og avkastning av dette, står det fast slik det er formulert i eierskapsmeldinga, eller blir disse prinsippene satt til side så snart det er virksomheter som truer med å flytte ut?

Statsråd Sylvia Brustad [10:44:55]: Min statssekretær er ikke arrogant, det vil jeg avkrefte. Og det er helt riktig, det som han også sa på radioen i morges, nemlig at vi har ulike mål for de ulike selskapene, slik det er redegjort for og nedfelt i eierskapsmeldinga.

Den finanskrisa vi nå er inne i, som er ekstremt krevende for mange selskap og mange enkeltpersoner, slår også ut i verdiene på børsen. Jeg vil ikke kalle det tap, for det går opp, og det går ned. Akkurat nå har verdiene gått ganske ekstremt ned – 360 milliarder kr.

Vi tenker langsiktig. Det betyr at for oss er det viktig at vi greier å ha kontroll over arbeidsplasser i Norge, f.eks. slik vi gjorde med Aker Solutions, at vi bevarer hovedkon-

tor i Norge, og at vi sikrer at f.eks. det selskapet fortsatt kan være ledende leverandør innenfor f.eks. olje, gass og energi.

Jeg mener det er usedvanlig viktig å ha is i magen i den krevende tida vi nå er inne i. Vi kommer også til å få være med når oppturen kommer tilbake.

Presidenten: Da går vi over på neste hovedspørsmål.

Trine Skei Grande (V) [10:46:17]: Jeg har et spørsmål til kirkeministeren, så han ikke skal få sitte helt i ro.

Vi har behandlet mange saker i Stortinget – mange store saker – som går på kirkepolitikk og forholdet vårt til Kirka. Det er statskirkemelding, kirkedemokrati – som nå ligger der – det er Opplysningsvesenets fond. Alt det handler om forholdet vårt til Kirka. Vi har gjort store grep for å løse båndene mellom stat og kirke.

Sjøl om statsråden har kirkeminister som tittel i statsrådsporteføljen sin, mener jeg likevel at det kan være riktig i dag å reise spørsmålet om at vi har veldig lite debatt og politikk knyttet til andre trossamfunn. Vi diskuterer lite i denne salen hvor grensa går mellom religion og fellesskap, plassen for religion i det offentlige rom, forholdet mellom individ og religion, hva vi skal tolerere i det offentlige rom, og hva vi skal tolerere av inngrep overfor individene. Vi har en partileder som har sete i denne sal som mener at vi er utsatt for en snikislamisering.

Egentlig bør vel hele religionsområdet være statsrådets ansvarsområde. Burde det ikke nå kanskje være på tide å gi en anledning til å løfte i denne salen – i Stortinget – en debatt om religionspolitikk og om hvilke verdier og normer vi som stat skal legge til grunn, hva vi skal tolerere, hva vi ikke skal tolerere, og hvilke følger det har for religionspolitikken? Mitt spørsmål er om statsråden ønsker å gi Stortinget en anledning til en sånn debatt, som kanskje hadde vært lurt for debattkulturen i Norge.

Statsråd Trond Giske [10:48:12]: Jeg synes det spørsmålet som representanten Skei Grande stiller, er et godt og relevant spørsmål. Dette er en av vår tids viktigste debatter. Vi går over fra å være et veldig homogent samfunn til å bli et veldig mangfoldig samfunn. Hvordan dette utfordrer oss – utfordrer tilvante holdninger, utfordrer vår toleranse, men også vår evne til å sette ned noen hjørnesteiner for hva som er akseptabelt – er viktige debatter.

Jeg mener at nettopp det kirkeforliket som dette stortinget samlet laget i vår, tjener oss til ære, fordi det viser at i slike spørsmål, som skaper dype konflikter – ja, til og med voldelige konflikter – mange andre steder i verden, klarer vi i Stortinget faktisk å finne de bredeste løsningene.

En av de tingene vi gjør, handler om andre tros- og livssynssamfunn. Vi foreslår at vi for første gang skal grunnlovfeste at alle tros- og livssynssamfunn har den samme retten til likeverdig behandling fra staten. Vi endrer § 2, som i dag sier at statens religion er den evangelisk-lutherske, og får et bredere verdigrunnlag for hele samfunnet. Samtidig slår vi fast at vi fortsatt skal ha et bånd mellom staten og Den norske kirke.

Vi møter jo dette konfliktområdet i mange, mange ulike

sammenhenger. De seneste ukenes hijabdiskusjon er kanskje et aktuelt eksempel. Jeg tror det må håndteres på alle disse ulike områdene, hver for seg, i sine sammenhenger. Men at det også settes i en større sammenheng og diskuteres helhetlig, det er jeg helt enig med representanten Skei Grande i at vi trenger.

Trine Skei Grande (V) [10:50:04]: Jeg konkluderer med at statsråden er enig med meg i det, men ikke vil bidra til at vi får en sånn debatt inn i Stortinget.

Men han reiste også et annet spørsmål, og det gjaldt håndteringen av hijabdebatten. Vi har nå hatt flere debatter som toucher forholdet mellom individ og religion og fellesskap/stat og religionene. Regjeringa har håndtert det litt ulikt. Jeg skal ikke nå si hva jeg mener om den håndteringen, men mener statsråden, fra en kirkeministers ståsted, at Regjeringas håndtering har vært ideell for kårene for debatten om religionens plass i det offentlige rom?

Statsråd Trond Giske [10:50:42]: Jeg mener i hvert fall at konklusjonene er veldig gode, sett fra både kirkeministerens og ytringsfrihetsministerens ståsted.

Regjeringen foreslår nå noe som den forrige regjeringen ikke foreslo, nemlig å oppheve blasfemiparagrafen. Det mener jeg er et riktig skritt. Den har ikke vært brukt på mange tiår, og det gir ytringsfriheten enda større rom i hvert fall formelt, selv om det reelle rommet allerede har vært der. Samtidig skal ytringer og ytringsfrihet brukes med ansvarlighet. Selv om vi har en ytringsfrihetsrett, har vi også et ansvar for ikke å trække på andre menneskers viktigste integritet, f.eks. deres tro. Selv om vi har en rett til det, er det veldig fornuftig å nærme seg andre mennesker med en ansvarlighet.

Samtidig har samfunnet rett til å si hva vi ikke aksepterer i religionens navn. Vi aksepterer f.eks. ikke omskjæring, selv om det skulle skje i en religions navn. Vi aksepterer ikke tvangsekteskap. Vi aksepterer ikke en rekke andre ting, selv om det skjer i religionens navn. Der har vi en rett som samfunn til å sette ned visse regler.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – Odd Einar Dørum.

Odd Einar Dørum (V) [10:52:00]: Dette er landets viktigste talerstol. Her diskuterer vi det meste.

Grunnen til at Venstre nå, gjennom Trine Skei Grandes innlegg, har løftet spørsmålet om vi ikke skal løfte og diskutere religionspolitikk, har jo statsråden berørt. Det må være påtrengende å kunne gjøre det, når vi opplever at dialog etter alles oppfatning ytrer seg vitalt, skikkelig og ordentlig på Litteraturhuset, først etter Gaza-demonstrasjonene og så om blasfemi. Da må det i et storting, hvor vi, som statsråden har sagt, har klart å samle oss om en verdiparagraf i Grunnloven, være mulig å gå inn på den krevende debatten som Trine Skei Grande tok opp. For å stille spørsmålet til statsråden: Ser han ikke poenget med å diskutere hvordan trosfrihet kan vernes i et samfunn med mange religioner uten å krenke andre menneskerettigheter? Det er jo det som er kjernen i det vi må kunne

diskutere. Det blir litt spesielt når det settes likhetstegn mellom f.eks. det å bære en hijab og kjønnslemlestelse. Da er, med respekt å melde, ikke opplysningsnivået høyt i debatten.

Statsråd Trond Giske [10:53:03]: Hvis Stortinget skal ha som ambisjon å sørge for at kunnskapsnivået og opplysningsnivået er høyt nok i samtlige debatter, tror jeg vi får mange stortingsmeldinger framover, men at denne talerstolen bør brukes også til å diskutere de spørsmålene som representantene Skei Grande og nå Dørum tar opp, er jeg helt enig i. Jeg skal gjerne bidra til det. Enten den riktige måten er å legge fram en bred stortingsmelding om religionspolitikken i sin helhet, eller å legge til rette for at vi får disse debattene i andre sammenhenger, skal jeg gjerne som både kirkeminister og som statsråd ansvarlig for de ulike trossamfunnene – og ytringsfrihetsminister, vil jeg understreke – være med på å bidra til det. Det er en av våre viktigste debatter. I fjor hadde vi et mangfoldsår, som også handlet veldig mye om dette. Hvordan går vi fra å være et homogent til å bli et flerkulturelt og flerreligiøst samfunn, hvordan utnytter vi de gode tingene ved det, og hvordan håndterer vi de problemene som også skapes ved det? Dette er en svært viktig debatt, som selvsagt også hører hjemme i Stortinget.

Presidenten: Per Sandberg – til oppfølgingsspørsmål.

Per Sandberg (FrP) [10:54:10]: La meg først få lov til å knytte en kommentar til representanten Skei Grande og Venstre, for jeg synes det er meget interessant at Venstre nå ønsker en debatt på bred front om religion, tradisjon og det som måtte være knyttet til det. Men samtidig har de en partileder som vil ekskludere Norges nest største parti fra å delta i denne debatten. Det synes jeg er litt parodisk, for å si det rett ut.

Men mitt spørsmål til statsråden er: Hvis man eventuelt skulle legge fram en slik melding, hvilke utfordringer ser statsråden for seg f.eks. i forhold til en høringsprosess, og hvilke utfordringer ser statsråden for seg i forhold til at man i denne sal nærmest skulle vedta begreper og innhold i de forskjellige religionene og hvilke skiller det er mellom tradisjoner og religionsutøvelse? Det kunne ha vært interessant med en slik debatt, selvfølgelig, men jeg er ikke så sikker på at det ville skape noen harmoni eller noen bedre dialog hvis Det norske storting skulle definere de forskjellige begrepene og innholdet i de forskjellige religionene.

Statsråd Trond Giske [10:55:17]: Det viktigste med debattene i Stortinget er først og fremst å legge grunnlaget for lovene, budsjettvedtakene, handlingene og strategiene i det offentlige. Å redusere Stortinget til en ren diskusjonsklubb tror jeg det er få som er interessert i, så det må være knyttet til den type tiltak. Men vi ser jo hvordan toleranse, respekt og også vår evne til å sette noen felles normer i et samfunn hele tiden utfordres av at vi har blitt et mer flerkulturelt og flerreligiøst samfunn. Dette møter vi på felt etter felt. Nå har vi hatt en del aktuelle saker i

den siste måneden, som delvis er helt konkrete saker – skal man eller skal man ikke bruke hijab i politiet, skal man eller skal man ikke ha en blasfemiparagraf osv. – men som selvsagt bygger på en grunnleggende forståelse av hvordan vi skal håndtere et flerkulturelt og flerreligiøst samfunn. At den debatten bør tas også i Stortinget, er jeg enig med Skei Grande i, og jeg tror også at hennes partileder mener at Per Sandbergs partileder bør få lov til å delta i den debatten, men kanskje på en måte som bygger bro, istedenfor å skape nye konflikter.

Presidenten: Ine Marie Eriksen Søreide – til oppfølgingsspørsmål.

Ine Marie Eriksen Søreide (H) [10:56:36]: Kravet om en tydeligere religionspolitikk har blitt reist fra flere hold, senest i går av Erling Rimehaug i en kommentarartikkel i Vårt Land. Det skjer i en tid hvor mange opplever at det er trangere kår for religionsutøvelse og for religionsfrihet. Vi opplever debatter som handler om hvorvidt Frelsesarmeen skal få statsstøtte eller ikke ut fra sine politiske meninger, og vi opplever en diskusjon om blasfemiparagrafen, som Regjeringa ikke håndterte spesielt elegant, ei heller hijabdebatten. Poenget er at mange er av den oppfatning at det nå er vanskeligere å ha og utøve religionsfrihet, fordi det er et sterkt ønske om at staten skal styre innholdet i religionene. Statsråden kommer jo selv fra et parti der det har vært tradisjon.

Er statsråden enig i at det må være respekt for trossamfunn som sådanne, og at religionspolitikk ikke handler om politikk for styring av religioner, men om politikk for ivaretagelse av religionsfrihet?

Statsråd Trond Giske [10:57:40]: Jeg tror det er veldig vanskelig å finne noe slags empirisk grunnlag for å hevde at trosfriheten i Norge er i ferd med å begrenses. Tvert imot er jo Norge kåret til et av de landene som har absolutt størst religionsfrihet. Det vi gjør i det store kirkeforliket, som representanten Eriksen Søreide og jeg jobbet med sammen i fjor vår, handler jo bl.a. om løse bånd mellom staten og Den norske kirke og større mulighet for Den norske kirke til f.eks. å utpeke sine egne religiøse ledere. Vi har et helt unikt finansierings-system i Norge, hvor ikke bare Den norske kirke, men alle andre tros- og livssynssamfunn betales av den norske stat for sin virksomhet. Det er ikke i veldig mange land du finner et tilsvarende system. Så omfattes også trossamfunnene av norske lover og regler. Du kan ikke bryte regnskapsloven f.eks. selv om du tilhører et trossamfunn. Men der hvor norske lover og regler bryter med trosretninger, eller prinsipper innenfor trossamfunnene, må vi finne praktiske løsninger. Trosfriheten er veldig, veldig viktig, men enkelte andre lover er også viktige i det norske samfunnet, og noen felles regler skal vi ha. Det er jeg helt sikker på at Eriksen Søreide også er enig i.

Presidenten: Dagrun Eriksen – til oppfølgingsspørsmål.

Dagrun Eriksen (KrF) [10:58:58]: I den nevnte kommentaren til Erling Rimehaug står det at Regjeringen er blitt drevet

«fra sak til sak, og fra tabbe til tabbe (...) Det tjener bare dem som vil fiske i det grumsete vannet som oppstår etter slik røre som vi nå har hatt.»

Og vi ser at det største opposisjonspartiet i Stortinget sitter klar både med fiskestenger og agn for å hente fangsten.

Regjeringen har snublet. Men jeg tror at det overordnede spørsmålet her handler om løsningen skal være at religionen blir i det private og lukkede rom, eller om vi må våge å delta i debattene og anerkjenne hvilken plass religion faktisk har for oss som samfunn og ikke minst for enkeltmenneskers handlinger og uttrykk. Er det slik at Regjeringen er enig i at vi trenger mer plass til religion i det offentlige rom, eller er man enig med den danske statsministeren, som mener at religion ikke skal ha plass i det offentlige?

Statsråd Trond Giske [10:59:55]: Jeg og Regjeringen er sterke tilhengere av tros- og religionsfriheten. Vi er sterke tilhengere av at man får organisere seg og ha sine seremonier og møter fritt, og vi er også tilhengere av at man får kommunisere sitt budskap ut i det offentlige rom. Men dette er jo ikke noe som staten kan styre. Vi kan tilrettelegge, bl.a. vedtok vi i går NRK-plakaten, som sier at NRK skal formidle Norges religiøse og kulturelle arv og også det mangfoldet av religioner som finnes i Norge, men for øvrig er det opp til de ulike trossamfunnene å markedsføre sin virksomhet og drive misjonsvirksomhet – noe jeg er sikker på at representanten Dagrun Eriksen er helt enig med meg i. Vi kan ikke fra statens side ta over det, men vi kan legge til rette, først og fremst gjennom god finansiering og ved å sørge for stor høyde for ytringsfrihet og mulighet til å nå ut med sitt budskap.

Presidenten: Da er den muntlige spørretimen over, og vi går over til den ordinære spørretimen.

Ordinær spørretime

Presidenten: Det er ingen endringer i den oppsatte spørsmålslisten. Vi går da til første spørsmål, som er fra representanten Arne Sortevik til samferdselsministeren.

– Statsråden er ennå ikke kommet, så vi venter litt.

–

Da er statsråden til stede, og vi starter den ordinære spørretimen.

S p ø r s m å l 1

Arne Sortevik (FrP) [11:02:45]: Jeg må først få lov å si at nå er det uavgjort! Sist var det jeg som var for sen.

Spørsmålet er som følger:

«Planlegging og ekstern kvalitetssikring av store samferdselsprosjekt har utviklet seg til å bli en svært tidkrevende prosess der normal tidsbruk anslås å ligge på ca. ni

år. I tillegg kommer deretter selve byggetiden. Når planberedskapsen, med det mener jeg en «reserve» av planavklarte prosjekter, i tillegg er liten, får tidsbruken ekstra stor forsinkelseeffekt når finansieringsomfanget økes.

Hva vil statsråden gjøre for å redusere tidsbruk på planlegging av store samferdselsprosjekt og øke planberedskapen?»

Sigvald Oppebøen Hansen hadde her teke over presidentplassen.

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:03:37]: Eg er lei meg for at eg var litt sein.

Som representanten Sortevik peikar på, er planleggingsprosessane for samferdsleprosjekt ofte tidkrevjande og kompliserte, då det ofte får store konsekvensar for folk både lokalt og regionalt. Planprosessane til store veg- og jernbaneprosjekt må følgje plan- og bygningslova sine ulike innretningar med omsyn til handsaming av kommuneplan og reguleringsplan. Regelverket for planlegging skal sikre at alle innspel og innvendingar og all usemje vert handsama på ein god måte, regelverket for oreigning skal sikre rettane til alle som må avstå grunn og rettar, og regelverket for innkjøp skal sikre konkurranse på like vilkår. Det er likevel eit potensial for effektivisering i form av redusert tidsbruk utan at dette går ut over kvaliteten. Eg legg stor vekt på at dette potensialet vert teke ut, og viser til etatane sitt arbeid for å bidra til dette.

Statens vegvesen arbeider målretta med effektivisering av planlegginga. Eg viser her m.a. til arbeidet etaten gjer med å få til betre overordna avklaringar om kor og når det er aktuelt å gjennomføre detaljplanlegging for gjennomføring av konkrete prosjekt. Døme på dette er etaten sitt arbeid med konseptvalutgreiingar for vegstrekningar i distrikta og for vegnettet i byar, arbeidet med rutevise planar for stamvegnettet og arbeidet med Nasjonal transportplan, der det er gjennomført korridorutgreiingar og egne utgreiingar for transport i by.

Gode overordna avklaringar gir etaten eit betre grunnlag for å prioritere sin innsats i detaljplanlegginga til tiltak som er aktuelle for gjennomføring. I praksis er det ikkje enkelt å bygge opp ein «planreserve» for tilfelle som no, med stor auke i aktivitet og finansieringsomfang. Reguleringsplanar, som gir det rettslege grunnlaget for gjennomføring, blir fort forelda. Dette har samband med at føresetnadene for planen vert endra med tida gjennom nye krav i samfunnet og nytt regelverk. Eksempel på dette dei siste åra er nye vegnormalar med strengare krav til tryggleik.

Statens vegvesen arbeider òg målretta med prosessar for utvikling av eksisterande veg. Her vert det lagt vekt på å utvikle strategiar for kva som kan gjerast av tiltak på lengre strekningar langs eksisterande veg med ulikt innsatsnivå. Dette kan vere tiltak som ikkje krev planavklaring, eller der det er tilstrekkeleg med enkle reguleringsplanprosessar som tek 1–1 1/2 år.

Elles vil eg vise til arbeidet Statens vegvesen gjer med å involvere brukarar, grunneigarar, interessegrupper og andre styresmakter både i oversiktsplanlegging og de-

taljplanlegging. Det er mange eksempel på planprosessar med gode opplegg for medverknad, og etaten driv eit omfattande utviklings- og opplæringsarbeid for å betre kommunikasjonen i planlegginga. Dette er tiltak som vil effektivisere planlegginga både med omsyn til tidsbruk og kvalitet.

Arne Sortevik (FrP) [11:06:55]: Jeg takker for svaret.

Det kan virke som vi overplanlegger i Norge, at vi ikke bare bygger veier som om vi var et fattig etterkrigsland, men at vi faktisk har et planverk som kan minne om en gammeldags sovjetstat. Vi har tre tunge planfaser før det i det hele tatt er snakk om å sette en maskin i arbeid. Om det er politisk uenighet om valg av trasé knyttet til miljøhensyn, kan det komme på toppen. Det kan gå atskillig lenger enn normal tidsbruk på de angitte ni år. Det kan i verste fall gå betydelig lenger. Vi fikk i går en endelig avklaring omkring E6 langs Mjøsa. Det er gledelig, men det er jo samtidig et eksempel på hvor forsinkende en slik lang planleggingsprosess kan være når det inntreffer politisk uenighet.

Vil statsråden legge til rette for å bruke statlige reguleringsplaner som ett av flere tiltak for å øke tempoet i planleggingen?

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:08:01]: Når det skal byggjast f.eks. ein ny veg, er det viktig at dei som er grunneigarar langs vegen, vert tekne på alvor. Det er viktig at miljøulempene som vegen kan påføre lokalsamfunnet, vert tekne på alvor, og det er viktig at lokale styresmakter får vere med og gjere sine vedtak utan å verte pressa av ein sentralisert stat der dei som sit i det statlege apparatet, kanskje av og til har mangelfull kunnskap om lokale forhold. Derfor er det viktig å halde på dei planleggingsrutinane me har. Men det har òg i mi tid som samferdsleminister vore ein statleg plan som verkemiddel der ein ikkje evnar å kome til einigheit lokalt. Det må vere ei grense for kor lang tid saker kan dra ut grunna lokal ueinigheit, før ein skjer gjennom, når det er viktige samfunnsinteresser som må varetakast.

Arne Sortevik (FrP) [11:08:59]: Takk igjen.

Hvis gjennomsnittlig tidsbruk nå er ni år – og det er for lenge – hva er målet for statsråden?

Når det gjelder planreserve, sa både statsministeren og samferdsleministeren i oktober i fjor at vi skal bygge jernbane og ruste opp vei i et omfang som nasjonen aldri har sett. Men i forbindelse med tiltakspakken Regjeringen har lagt frem, har vi hørt reaksjoner som «mer penger og få prosjekter», «har penger og mangler planer». Etter over tre år med rød-grønn regjering er mangel på planer for å kunne gjennomføre veiprojekt når det kommer friske penger, nesten flaut. Det vitner om en regjering som kanskje ikke helt tror på egen vilje, evne og kapasitet til å skaffe nødvendige ekstramidler.

Hva vil statsråden gjøre for å øke planberedskapen, slik at økte pengerammer også kan medføre at prosjekter settes fort i gang?

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:09:55]: Fyrst når det gjeld tiltakspakka: Der handlar det om ferdig planlagde mindre prosjekt som kan gi mykje arbeid til mange. Det var aldri snakk om at ein skulle setje i gang dei store prosjekta. Me har framskunda nokre større prosjekt, men det var ei pakke som fyrst og fremst hadde fokus på sysselsetjing. Det var Regjeringa sitt fokus, og det er Regjeringa sitt fokus i den pakka. Og då er det klart at det er mange gode veg- og jernbaneprosjekt – ikkje minst på vedlikeholdssida, som har vore eit forsømt område over lang tid – som er viktige.

Denne regjeringa har fått til eit taktskifte i samferdslepolitikken. Det var ikkje slik då me kom inn etter Bondevik II-regjeringa – som Framstegspartiet støtta heilhjarta opp om skulle sitje – at det låg ei mengd ferdig planlagde prosjekt, og det er heller ikkje slik at me når me tilfører mykje pengar, òg til planlegging, berre kan skru på ein brytar og så er prosjekta klare. Det tek litt tid å fordøye eit slikt taktskifte, men når me legg fram Nasjonal transportplan, skal me sjå at takten skal ytterlegare opp, og det skal òg planleggingskapasiteten.

Spørsmål 2

Per Roar Bredvold (FrP) [11:11:16]: Jeg ønsker å stille følgende spørsmål til samferdsleministeren: «I avisen Glåmdalen av 19. februar 2009 kan vi lese: «Rv 2-krigen over»

Kan statsråden nå bekrefte at hun vil gjøre alt for at vi nå endelig får fortgang i arbeidet med rv. 2-traseen i Hedmark?»

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:11:36]: Spørsmålet om val av trasé for ny rv. 2 gjennom Sør-Odal kommune har vore konfliktylt gjennom heile planlegginga av prosjektet. Konflikten botner m.a. i ulike syn på i kva grad val av trasé skal ta omsyn til jordvern.

Eg er kjend med at det føreligg ein endeleg godkjend reguleringsplan for denne strekninga. Som eg òg orienterte Stortinget om i statsbudsjettet for 2009, vil eg leggje fram ein eigen proposisjon om utbygging og finansiering av rv. 2 på strekninga Kongsvinger–Slomarka når det ligg føre tilstrekkelege avklaringar. Mellom anna skal det gjennomførast ekstern kvalitetssikring, såkalla KS2, av kostnadsoverslaget.

Prosjektet vil verte omtala i den komande stortingsmeldinga om Nasjonal transportplan for 2010–2019.

Per Roar Bredvold (FrP) [11:12:26]: Jeg takker statsråden for svaret, som kanskje ikke gav meg så mye svar. Det er klart at tiden går, og i forrige spørsmål var det også snakk om at slike prosesser tar lang tid.

Folk begynner jo nå å bli veldig utålmodige etter å få en avklaring når det gjelder denne viktige veien. Dette handler både om bosetting og om næringspolitikk, det handler om mange forskjellige ting. Denne veien er også en stor transittåre for bl.a. varer som kommer fra utlandet. Så det er stort behov for og et sterkt ønske om – jeg understre-

ker et sterkt ønske om – at man snarest får avklart dette. Derfor ønsker jeg at statsråden i hvert fall presiserer noe mer enn hun gjorde, når, hvordan og til hvilken kostnad denne veien nå endelig skal bli ferdig – for ferdig må den snart bli.

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:13:20]: Eg har gjort greie for prosessen slik som han no går. Det skal gjennomførast ekstern kvalitetssikring. Det er eit system som førre regjering sette i verk, og som fyrst no får full verknad. Det er eit godt instrument for å kvalitetssikre store vegprosjekt. Men det tek noko meir tid, for det skal ut til eksterne konsulentar som då skal gå gjennom heile prosjektet på nytt.

Eg håpar likevel at me skal få fram ei sak for Stortinget så snart som mogleg, og som sagt kjem me tilbake til denne saka i stortingsmeldinga om Nasjonal transportplan, som me skal leggje fram om kort tid.

Per Roar Bredvold (FrP) [11:14:04]: Jeg takker statsråden for svaret – som var et svar.

Man skulle jo kanskje tenke litt videre om hva man skal mene om utbygging av stamveier. Når det er en nasjonal oppgave å lage en stamvei, burde staten kanskje også ha myndighet til å bestemme hvor veien skal gå. Grunnen til at jeg sier dette, er at ting tar veldig lang tid. Vi skal ta vare på demokratiet vårt, vi skal høre dem som høres skal. Men altså: Ting tar veldig lang tid. Det koster penger, det kan koste menneskeliv, og det skaper ikke noen bolyst når man lever i en så stor uvissheit som valg av veitrasé, i dette tilfellet rv. 2, medfører for dem som bor langsmed den, for dem som ferdes langsmed den, for dem som lever av veien, og for dem som lever på veien.

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:15:00]: Ja, demokratiet tek tid. Demokratiske prosessar tek tid, og demokratiske prosessar kostar pengar. Men eg har ikkje sett noko alternativ til det gode demokratiet me har i Noreg, som eg kunne ynskje meg, og eg håpar at heller ikkje representanten ynskjer seg eit anna styresett.

Det skapar kanskje ikkje bulyst at ting tek tid, men det skapar heller ikkje bulyst å bli sentraldirigert og føle avmakt gjennom at vedtak vert gjort utan at den vedtaket angår, får moglegheit til å prøve si sak. Det er det som har skjedd i denne saka. Grunneigarar har prøvd si sak for rettssystemet og har ikkje nådd fram, men har i alle fall hatt moglegheit til det som er ein god rettsstat verdig: å få prøvd saka si. Eg ynskjer ikkje å kritisere det. Tvert om er det ein viktig del av både rettssystemet og demokratiet vårt at alle skal verte høyrede.

Spørsmål 3

Borghild Tenden (V) [11:16:09]: Jeg har følgende spørsmål til statsråden:

«Ved planleggingen av hvordan Fornebu skulle utvikles, har det vært forutsatt at en bane skulle være bærebjelken i kollektivtilbudet. Tidligere samferdselsminister Terje Moe Gustavsen lovte at det skulle bevilges 600 mill. kr

til en slik løsning. Ulike baneløsninger har vært utredet, blant annet en automatbane. Miljøverndepartementet satte en stopper for automatbanen ved å sette foten ned for en tilknytning til Lysaker stasjon.

Vil statsråden nå jobbe aktivt for å få på plass en baneløsning til Fornebu?»

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:16:44]: Utbygging og drift av kollektivsystemet på Fornebu er eit fylkeskommunalt ansvar. Det er Akershus fylkeskommune i samarbeid med Oslo kommune som skal finansiere, byggje og drive systemet. Bærum kommune er planstyresmakt. Det var Akershus fylkeskommune som i fylkestinget 10. mai 2007 vedtok at Fornebubana skal etablerast som regional bybaneløysing. Vedtaket inneber at automatbane ikkje lenger er aktuelt som kollektivløysing for Fornebu. Miljøverndepartementet har på det grunnlaget omgjort Bærum kommune sitt planvedtak om å leggje til rette for automatbane på Lysaker stasjon.

Eg har under heile prosessen med Fornebubana halde fast ved lovnaden om eit statleg bidrag over Samferdselsdepartementet sitt budsjett på 600 mill. kr. Ifølgje St.prp. nr. 1 for 2001–2002 kan desse statlege midlane til kollektivbetening av Fornebu nyttast gjennom ordninga med alternativ bruk av riksvegmidlar. Ordninga inngår i budsjettamma for heile riksvegnettet.

På bakgrunn av forvaltingsreforma vil fylka overta dei økonomiske pliktane for riksvegnettet elles frå 1. januar 2010. Ansvaret for å følgje opp lovnaden om statlege midlar til kollektivbetening av Fornebu vert dermed overført til Akershus fylkeskommune, på lik linje med andre bindingar og statlege pliktar som er føresett prioriterte innafor den statlege ramma til riksvegar.

Arbeidet med utgreiing av bybane mellom Skøyen og Fornebu er godt i gang. Dette arbeidet skjer i samarbeid mellom Akershus fylkeskommune, Statens vegvesen, Jernbaneverket, Oslo kommune og Bærum kommune. Det er inngått avtale mellom Akershus fylkeskommune og Oslo kommune om at Ruter AS skal ha prosjektansvaret.

Borghild Tenden (V) [11:18:26]: Jeg takker statsråden for svaret. Det er ingen tvil om at staten har et ansvar når det gjelder utviklingen på Fornebu. Staten har presset opp utnyttelsesgraden for boliger og arbeidsplasser på Fornebu i Bærum og satt krav til kollektivtransport.

I svar til meg 11. oktober 2006 sa statsråden:

«Eg innser at ein i denne saka treng litt tid lokalt for å gjere eit utgreiingsarbeid, som er antyda å skulle vere avslutta i januar 2007.»

Det er nå over to år siden. Hva tenker statsråden om dette, og hvilken dialog har statsråden med regjeringspartiet lokalt, som definitivt har forsinket denne prosessen?

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:19:15]: Det er rett at staten har lagt vekt på høg utnytting av arealet på Fornebu. Hovudargumentet har vore samordna areal- og transportplanlegging, berekraftig utvikling og miljøforhold, jf. dei rikspolitiske retningslinjene for samordna areal- og transportplanlegging som låg føre i 1993. Det har vore

viktig for oss å følgje dette opp overfor kommune og fylkeskommune, men ansvarsforholdet for denne bana opplever eg er avklart. Eg har aldri opplevd at ein frå Akershus fylkeskommune har unndrege seg ansvaret dei har saman med Oslo kommune for å byggje bana.

Det vedtaket eg viste til av 10. mai 2007, var gjort av fylkestinget på fritt grunnlag der ein såg at ei bybaneløysing ville vere meir teneleg. Staten skal sjølvstøtt følgje opp det som staten har lovt i denne saka. Me deltek jo aktivt i planarbeidet gjennom Statens vegvesen og Jernbaneverket, noko som òg betyr ein ganske stor ressursbruk frå staten si side – og det skulle berre mangle.

Borghild Tenden (V) [11:20:22]: Jeg takker igjen for svaret. Det er flere årsaker til at en baneløsning for Fornebu blir viktigere enn noen gang. Et eksempel er AC/DC-konserten på Telenor Arena som tydelig avslørte at E18 overhodet ikke er dimensjonert for bussløsninger til Fornebu. I tillegg skal StatoilHydro nå etablere seg på Fornebu.

Derfor spør jeg igjen om statsråden kan være en aktiv pådriver, for det er ikke tvil om at det er Regjeringens egne partier som har trenert denne saken i fylkestinget. Mitt spørsmål gikk derfor på om statsråden kan være en aktiv pådriver for at vi får en baneløsning så raskt som mulig. For staten har et ansvar, og da kan man ikke hele tiden skyve det over på lokale myndigheter, når regjeringspartiene trenerer det også lokalt.

Avslutningsvis: Kan statsråden bekrefte at de 600 mill. kr som ble lovet i 2001, blir prisjustert til dagens kroneverdi?

Statsråd Liv Signe Navarsete [11:21:35]: Når det gjeld å få til ei rask og god løysing, har jo både Akershus fylkeskommune og Oslo kommune hatt ei konstruktiv og positiv innstilling til det. Det er ingen tvil om at ansvaret for å lage ein plan for dette arbeidet, ligg der.

Eg registrerer at representanten Tenden gjentek at staten har eit ansvar. Ja, staten har teke det ansvaret både gjennom å stille midlar til disposisjon – noko eg har sagt me skal fortsetje med, sjølv om ein har endra løysing når det gjeld bybane, til eit anna system – og ikkje minst gjennom at me stiller kompetanse til disposisjon gjennom våre etatar.

Men igjen: Staten sitt ansvar er avgrensa der. Det er Akershus og Oslo som må ta det ansvaret som ligg, òg gjennom dei lokale prosessane. Lokal ueinigheit veit me av og til oppstår, jf. førre spørsmål. Men då må me òg ta lokalt ansvar for å løyse denne ueinigheita og kome til ei positiv løysing lokalt.

Spørsmål 4

Torbjørn Andersen (FrP) [11:22:54]: Jeg har følgende spørsmål til kommunal- og regionalministeren:

«Debatten om ett Agder-fylke har pågått i flere tiår på Sørlandet uten resultat. Spørsmålet om fylkessammenslutning har møtt betydelig motstand blant innbygger-

ne i Aust-Agder. Saken går nå mot en endelig politisk avklaring i de to fylkene.

Ser statsråden flere fordeler enn ulemper ved en slik sammenslutning, og går statsråden inn for at de to fylkene skal få beholde det samme antall stortingsrepresentanter som i dag fra begge fylker også ved en eventuell sammenslutning, dvs. ti mandater til sammen?»

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:23:56]: Eg er usikker på kva representanten Andersen meiner med resultat. Viss ein med «uten resultat» meiner at Agder-fylka ikkje har slått seg saman, stemmer det. Fylkeskommunane har bedt meg om eit møte for å diskutera ulike sider ved samanslutningsspørsmålet, og eg har invitert begge fylka til ein samtale om dette i byrjinga av mars. Eg ser med interesse fram til dette møtet.

Når det gjeld kommunal- og regionalministeren si rolle i samanslåingar av fylkeskommunar, har departementet ifølgje inndelingslova ansvaret for samanslåingsprosessen etter at fylkeskommunane har gjort positivt vedtak om dette. Så er det slik at Stortinget har vedteke at fylkes- og kommunesamanslutningar skal skje på frivillig grunnlag. Det inneber at det er opp til fylkestinga sjølve å vurdere – og eventuelt gjera vedtak – om dei ser fleire fordelar enn ulemper ved ei samanslåing. Eg vil berre konstatere at eit samanslått Agder ikkje vil bli eit spesielt stort fylke. Det samla innbyggjartalet er i dag om lag 275 000, ikkje så ulikt landsgjennomsnittet. Arealet vil bli om lag 16 500 kvadratkilometer.

Når det gjeld talet på stortingsrepresentantar i Agder-fylka viss fylkestinga går inn for å førebu ei samanslutning, vil ein til stortingsvalet i haust ha same valdistriktsinndeling og same tal utjamningsmandat som i dag. Agder-fylka vil såleis uansett ha same tal stortingsrepresentantar i komande valperiode.

Torbjørn Andersen (FrP) [11:26:16]: Takk for det – jeg får bare ta det svaret til etterretning. Jeg skal se litt nærmere på det.

Men jeg vil gjerne følge opp, for dette er jo et meget aktuelt spørsmål på Sørlandet. Dersom det blir politisk tilslutning i de respektive fylker for å gå videre i denne sammenslutningsprosessen, noe man regner med blir avklart i løpet av april, støtter statsråden da det syn at det også bør avholdes en folkeavstemning når det gjelder spørsmålet om sammenslutning av disse to fylkene, i tråd med det hennes eget fylkesparti i Aust-Agder har gått inn for? Og bør ikke et resultat av en slik folkeavstemning da spekteres både av – selvstøtt – fylkestingene og også av Stortinget?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:27:16]: Lat meg seia om folkerøystingar: Slik praksis er i Noreg på det området, er dei rådgevande. Det er òg slik at i stortingsmeldinga om eit styrkt lokaldemokrati, som no ligg til behandling i Stortinget, legg vi formelt til rette for å lovfesta lokale folkerøystingar. Vi føreslår det – og i tillegg utarbeiding av statistikk. Men om det skal haldast folkerøysting i Agder-fylka eller ikkje, er det opp til fylkestinga å avgjera.

Så kan eg leggja til at eg har òg registrert, som representanten Andersen, at her er det ein debatt i ulike parti, og her er det òg ulikt syn – så vidt eg skjønar – i dei forskjellige partia, både i Aust-Agder og i Vest-Agder, og òg internt blant lokale røyster.

Torbjørn Andersen (FrP) [11:28:28]: Jeg merker meg statsrådens svar med en viss interesse. Men jeg vil også få utfordre statsråden: La oss tenke oss at det blir et nei fra Aust-Agder fylkesting vedrørende det å gå videre i prosessen om sammenslutning i løpet av denne våren. Mener ikke statsråden at saken om fylkessammenslutning i Agder i så fall er lagt død? Det er vel – i alle fall slik jeg vurderer det – utenkelig at staten og Stortinget skal gå inn og bruke tvang for å slå de to fylkene sammen dersom det ikke er politisk flertall i Aust-Agder fylkesting for en slik sammenslutning.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:29:14]: Eg trur at eg i mitt fyrste svar gjorde både ryddig og klart greie for kva som her er prosessen, altså at initiativet blir teke lokalt, vedtaket blir gjort lokalt, før departementet i det heile kjem inn. Men eg kan jo seia frå mi side at eg synest det er teke eit interessant initiativ. Eg ser fram til den orienteringa som eg no vil få på det møtet som er fastsett.

Så kan eg òg bruka anledninga til å seia til dette med valdistrikt at det er nedfelt i Grunnlova at vi skal ha 19 valdistrikt, og det krevst grunnlovsendingar for å endra det talet. Det er noko som tek tid. Så om det skulle bli snakk om endring av Grunnlova, vil dette fyrst kunna setjast i verk ved valet i 2017.

Spørsmål 5

Bent Høie (H) [11:30:30]: «Det mest konkrete resultatet av den såkalte regionsreformen, overføring av ansvaret for hoveddelen av riksvegene til fylkene, er nå også i ferd med å skli ut i sanden. Oppgaven blir overført uten økonomisk kompensasjon, ansatte og med fortsatt sterk statlig styring.

På hvilke områder mener statsråden at reformen har overført beslutninger av vesentlig betydning til lokaldemokratiet?»

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:30:56]: Prosessane omkring forvaltningsreforma har vore krevjande. Det har eg aldri lagt skjul på.

Eg er nøgd med det som no ligg i reforma. Eg har tru på at reforma vil fremja vekstkraftige regionar baserte på regionale fortrinn. Reforma gjev moglegheiter for god regional utvikling under regional folkevald styring. Fylkeskommunane får ei forsterka utviklarrolle i sitt fylke. Dei får nye verkemiddel og oppgåver knytte til utforming og gjennomføring av den regionale og nasjonale næringspolitikken, bl.a. gjennom 49 pst. eigarskap i Innovasjon Norge. Etablering av regionale forskingsfond med 6 milliardar kr i kapital er ei stor satsing frå Regjeringa si side. Det er ei nyskaping som er meint å sikra

regional kunnskapsutvikling og betre samspel med høgre utdanningsinstitusjonar.

Fylkeskommunane får òg ansvar for fagskuleutdanninga, riksvegnettet elles med tilhøyrande ferjer, regional vassforvaltning, delar av akvakultur- og havressursforvaltninga, kulturoppgåver – og dessutan oppgåver som i dag ligg hjå fylkesmannen på miljø- og landbruksområdet.

Fylkeskommunane vert styrkte. Slik får dei høve til å sjå fleire ulike sektorar som ein heilskap innanfor den enkelte region. Regional samhandling mellom den enkelte fylkeskommunen og andre offentlege og private aktørar – og med andre fylkeskommunar – vil sjølv sagt vera nødvendig for å få til gode resultat.

Så til samferdselsoppgåvene: Det er ikkje rett at fylka overtek hovuddelen av vegnettet utan kompensasjon. Når staten legg oppgåver til kommunar eller fylkeskommunar, skal staten følgja opp i budsjettsamanheng slik at sektoren får dekt dei meirutgiftene som følgjer av nye oppgåver.

Regjeringa har lagt prinsippet om at ressursar skal følgja oppgåver, til grunn for forvaltningsreforma.

Forslag om eit samla økonomisk opplegg for reforma vil koma i kommuneproposisjonen i mai. Frå mi side er det viktig at dette vert eit opplegg som set fylkeskommunane i stand til å ivareta det ansvaret dei får etter 2010.

Bent Høie (H) [11:33:31]: Med det svaret må kommunal- og regionalministeren mene at fylkeskommunene og hennes egne fylkespolitikere har misoppfattet Regjeringens forslag til hvordan og under hvilke vilkår dette skal skje totalt. Deres beskrivelse av Regjeringens forslag til overføringer av riksveier har følgende overskrift: «Mistillit, uakseptabelt, ansvarsfraskrivelse, lovstridig». Kommunenes egen organisasjon, KS, skriver:

«Samferdselsdepartementets forslag (...) uttrykker klar mistillit til fylkeskommunene som samferdselsmyndighet.»

Hvis statsråden har rett i at dette skal kompenseres fullt ut – også det enorme etterslepet som er når det gjelder vedlikehold og istandsetting av riksveier – vil det være helt unødvendig å gjøre det som samferdselsministeren har foreslått, nemlig å sette veilovens § 7 til side i disse spørsmålene.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:34:35]: Eg forstår jo at dette er overskrifter som Bent Høie set stor pris på. Me veit jo kva holdning Høgre har til den nye forvaltningsreforma. Men lat meg understreka: Dei overskriftene er no komne som reaksjon på eit høyringsnotat som hadde frist 12. februar. Eg står fast ved det eg har sagt tidlegare og som eg har understreka her i dag: Det vil koma, som varsla i høyringsnotatet, ei nærmare avklaring, fyrst i Nasjonal transportplan når han vert lagd fram, og så eit endeleg økonomisk opplegg i kommuneproposisjonen for 2010.

No var det representanten Bent Høie som brukte uttrykket «fullt ut». Det kan eg ikkje bruka på dette tidspunktet. Det er fordi me veit at her er det eit svært etterslep. Det skal noko til å rekna det inn og kompensera for det på eitt år.

Bent Høie (H) [11:35:45]: Den sportsgrenen som denne regjeringen har utmerket seg i, er jo politisk mageplask. Det største mageplasket er regionsreformen. Det viser også håndteringen av de oppgavene som er overført til fylkene.

Hele reformen viser en total manglende tillit til lokaldemokratiet og til lokale beslutninger og vurderinger. Et godt eksempel er Administrasjonsdepartementets brev til fylkesmennene angående overføringer av viltarter og innlandsfisk til fylkene. La meg sitere:

«Kandagås og stripegås overføres. Grågås og kortnebbgås overføres ikke».

Videre:

«Gnagere: Hare, sørhare, bever, beverrotte og bisam overføres FK. Viltlevende kanin er en fremmed art og resultat av ulovlige utsetninger. Den krever særskilt oppfølging og overføres ikke.»

Grensen for denne regjeringens tillit til fylkeskommunene går ved forvaltningen av villkaniner. Der har ikke fylkeskommunene tilstrekkelig tillit.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:36:53]: Eg må seia at det var eit interessant stykke prosa Bent Høie refererte. Det som gjeld hovudspørsmålet hans, om forvaltingsreforma betyr eit styrkt lokaldemokrati, reknar eg likevel for noko langt meir enn karakteristikken ei sportsgrein. For Høgre sitt alternativ her – anten vi går til Rogaland, til Nordland eller til Hedmark – er ei utvikling der det er respektive Stavanger, Bodø eller Hamar som skal vere den regionale utviklaren. Og då er min påstand, som eg meiner eg har godt belegg for, at det betyr eit heilt annleis styrkt lokaldemokrati å la folkevalde frå eit heilt fylke ta ansvar for både regional utvikling og mange andre oppgåver som gjeld dette området.

Spørsmål 6

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:38:16]: «I debatten om klimakvoteloven hevdes det at en stram kvotetildeling til norsk næringsliv er viktig for å kutte CO₂-utslipp. Det hevdes tilsvarende at flere gratiskvoter til industrien gir mindre CO₂-kutt. Samtidig velger Regjeringen å selge alle kvoter som ikke tildeles norske aktører, og opprettholder dermed antall utslippsrettigheter i CO₂-kvotesystemet.

På hvilken måte gir Regjeringens «stramme» opplegg større CO₂-kutt enn alternativet, hvor norsk industri tildeles flere CO₂-kvoter og derved kommer på nivå med EU?»

Statsråd Erik Solheim [11:38:48]: Jeg er opptatt av at kvotesystemet skal gi bedriftene et klart signal om at det å slippe ut klimagasser innebærer en kostnad og en ulempe for oss alle. Et godt kvotesystem gjør dette på to måter, for det første ved å sette et totalt tak som er så lavt at det fører til at bedriftene må redusere sine utslipp, og for det andre ved at den enkelte bedrift som forurensar, selv skal betale for de kvotene den trenger for å svare for utslippene sine.

Den samlede kvotemengden i et kvotesystem er bestemmende for hvor store utslippene blir innenfor dette systemet. For at et kvotesystem skal redusere utslippene, dvs. være stramt, må den totale mengden kvoter i systemet være lavere enn det bedriftene ville sluppet ut om de ikke ble regulert med kvoteplikt. De samlede utslippene innenfor systemet blir redusert til et nivå tilsvarende den samlede kvotemengden. Norge har en større stramhet i kvotesystemet enn de øvrige europeiske landene målt i forhold til utslippene i 2005. Vi bidrar altså til å senke utslippene fra de bedriftene som er med i det europeiske kvotesystemet, ved at Regjeringen har besluttet å sette en vesentlig lavere kvotemengde enn det norske bedrifter forventes å trenge i perioden 2008–2012.

Hvorvidt kvotene selges eller tildeles vederlagsfritt, vil på kort sikt ikke påvirke utslippene fra eksisterende virksomheter. Tildeling av gratiskvoter kan imidlertid påvirke investeringsbeslutninger knyttet til utvidelser eller etablering av ny virksomhet. Lønnsomheten vil være større jo større andel gratiskvoter virksomheten får tildelt som følge av investeringen. Man kan da få en tendens til at det investeres i forurensende virksomhet på bekostning av annen virksomhet. På sikt kan man da få en næringsstruktur med høyere utslipp enn man ellers ville fått, og som er mer utslippsintensiv enn det som er samfunnsøkonomisk fornuftig. Dette er noe av bakgrunnen for at Regjeringen ikke har ønsket å opprette en generell kvotereserve for tildeling av vederlagsfrie kvoter til nye og utvidede virksomheter.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:40:54]: Dette svaret synes jeg vitner om at Regjeringen ser sektorvis på områder i stedet for å se på det totale utslipp. Når Regjeringen i kvoteproposisjonen, som ble behandlet i Stortinget for få uker siden, begrunner at en skal ha stram tildeling, så var det jo med det argument at det ville gi større kutt enn en ellers ville få. Men når en likevel selger overskuddskvotene, opprettholder en altså de totale utslippsmengdene.

Så tror statsråden åpenbart at ved å ha en stram tildeling gir en incentiv til at industrien skal kutte utslipp raskere enn den ellers ville gjort. Men da må statsråden svare på hvordan industrien skal ha råd til å kutte utslipp, når man samtidig med å få minst mulig tildeling av gratiskvoter også fratras kapital som trengs for å kunne investere i ny teknologi, og Regjeringens klimakvotelov tilsier at de som allerede er etablert – altså den gamle industrien – får en større del gratiskvoter enn ny industri, som ikke har CO₂-fri teknologi i dag, men som likevel kan investere i teknologi med lavere utslipp enn etablert industri.

Statsråd Erik Solheim [11:42:04]: Jeg føler nok at svar på det spørsmålet som Solvik-Olsen gjentar nå, også ble gitt i det forrige svaret, nemlig at det er den samlede kvotemengde som avgjør hvor store utslippene blir. Derfor bidrar det at Norge har satt et stramt kvoteregime, dvs. en liten kvotemengde sammenlignet med utslippene, til å dra utslippene ned. Men spørsmålet om hvorvidt man skal dele ut gratiskvoter, eller om man skal kjøpe kvotene, er et spørsmål om å bidra til at de langsiktige investeringsbe-

slutningene i bedriftene får incentiv i retning av å investere i mindre utslipp. Vi har hatt mange polemikker om dette i Stortinget – og jeg gjentar på en måte utfordringen tilbake til Fremskrittspartiet: Hvorfor skal det være slik at folk flest og de industriene som ikke har utslipp, skal betale for utslippene til den delen av industrien som har det?

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [11:43:03]: For det første snur statsråden dette på hodet. For staten har jo ikke betalt én krone for de kvotene en i utgangspunktet får tildelt av FNs klimapanel. Ergo: Ved å tildele mer CO₂-kvoter gratis til industrien, koster ikke det staten én krone i utgangspunktet. Men selvsagt er det tapte inntekter ved at en ikke kan gjøre slik Regjeringen i dag vil, nemlig selge overskuddskvotene på det frie markedet og tjene penger på det. Men poenget her er jo det samme som også NHO og Naturvernforbundet har sagt – altså en bred bevegelse av ulike tilnærminger, men som alle er kritiske til Regjeringens tilnærming, der en hevder at en stram tildeling er godt for miljøet. Men så lenge en selger kvotene en har til overs, opprettholder en altså den totale utslippsrammen i verden. Det er bare den forskjell at norsk industri får redusert sin konkurranseevne og sin mulighet til også å finansiere tiltak, mens Regjeringen får økt sine inntekter. Dermed har en altså like høye CO₂-utslipp under begge typer system. Men forskjellen er at Regjeringen har valgt å fylle statskassen framfor å gjøre det mulig for industrien å ha konkurranseevne. Det må jo statsråden ... (presidenten avbryter).

Statsråd Erik Solheim [11:44:13]: Hvorvidt man burde slette kvoter eller selge dem, er selvfølgelig et spørsmål som er åpent til debatt, og som vi kan fortsette debatten rundt. Det avgjørende for de totale utslippene er, som jeg har gjentatt mange ganger, den samlede kvotemengden – det er for øvrig også gjentatt av spøreren. Det er den samlede kvotemengden som bestemmer utslippsnivået. Men vi ønsker å gi incentiver i retning av omstilling av industri mot mindre forurensende industri.

Det er jo også slik at forurenser betaler-prinsippet er noe som normalt hylles av hele Stortinget – jeg er ikke klar over om Fremskrittspartiet også deler det, men det går jeg nesten ut fra. Og ut fra et forurenser betaler-prinsipp er det ikke urimelig at de bedriftene som har utslippene, også skal betale for dem.

Men det er klart at den store, langsiktige debatten om dette får vi når Norge skal tilpasse seg EUs kvotesystem, som vil gjelde fra etter 2012. Vi må selvfølgelig gjøre dette i god tid før det. Da vil vi antakelig måtte se på sektor for sektor – hvor det er naturlig med gratiskvoter, og hvor det er naturlig med betaling for kvotene.

Spørsmål 7

Bård Hoksrud (FrP) [11:45:29]: «Kommunene sender etterkrav til pårørende for betaling i forbindelse med at personer som har vært i sykehjem/omsorgsbolig, går bort. Ekstrakravet skyldes endringer i inntekt som ikke har

kommet med i de løpende betalingene. Fristen for skifte av boet etter at noen er gått bort, er seks måneder. Mange reagerer kraftig når man så mye som to år etter at personen gikk bort, får krav fra kommunene.

Vil statsråden fastsette frister som gjør at kommunen ikke kan vente lenger enn til boet blir gjort opp, med å komme med ekstrakrav?»

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [11:46:03]: I henhold til vederlagsforskriften av 1995 skal vederlag for opphold i institusjon, herunder sykehjem, beregnes ut fra beboers inntekt. Som inntekt regnes årets inntekter på grunnlag av pensjon, andre løpende trygdeytelser, arbeidsinntekt, næringsinntekt, leieinntekt, renter og annen avkastning av formue – etter fradrag av skatt og gjeldsrenter. Dette medfører at endelig vederlag ikke kan fastsettes før skatteoppgjøret foreligger, i praksis tidligst juni det påfølgende år. Det følger av forskriften at dersom skatteoppgjøret fra foregående år viser at det ikke er beregnet riktig vederlag, skal det skje et etteroppgjør. Dette er sentralt – ikke minst av hensyn til dem som har betalt et for stort vederlag.

Når det gjelder seks månedersfristen for oppgjør av bo og reglene knyttet til skatteoppgjør, faller dette som kjent utenfor mitt ansvarsområde. Ut fra dagens inntektsbaserte vederlagsberegning vil det ikke være mulig for kommunene å foreta et slikt etteroppgjør innen seks måneder etter at noen har gått bort. Kommunen må vente på det endelige skatteoppgjøret før etteroppgjøret kan finne sted.

Som jeg redegjorde for i spørretimen 21. januar i år, har departementet satt i gang et arbeid med sikte på å forenkle dagens vederlagsforskrift. I denne sammenheng vil vi også se nærmere på ordningen rundt etteroppgjør.

Bård Hoksrud (FrP) [11:47:52]: Dessverre kommer det heller ikke nå så veldig mye nytt fra statsråden.

Jeg er klar over at spørsmålet jeg tidligere stilte til statsråden, gikk på noe av det samme. Allikevel har jeg lyst til å utfordre statsråden ytterligere når han sier at man må vente til juni året etter. Synes statsråden det er forsvarlig at kommunen skal kunne vente ytterligere et halvt år etter at skatteoppgjøret er ferdig, før man sender kravet til etterlatte? For det er jo det man nå ser. I tillegg til at man må vente til skatteoppgjøret kommer i juni året etter, venter man også i lang tid etter det før man sender krav til pårørende og etterlatte. Mener statsråden det er akseptabelt at kommunene har mulighet til å kreve inn dette vederlaget så lenge etter at alle normale frister burde vært utløpt?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [11:48:49]: Nå er jeg litt usikker på hva spøreren er på jakt etter. Det virker som om han er enig i at det faktisk kan være berettiget at man ikke greier å få beregnet dette endelig innen den seks månedersfristen som er knyttet til booppgjør. Det ser det ut til at han nå anerkjenner, som følge av at skatteoppgjøret ikke foreligger tidnok for en del av disse.

Så er det en ny diskusjon, om kommunen skal ha en ny frist etter at skatteoppgjøret foreligger. Det er jeg helt klart

villig til å vurdere, når vi nå jobber med vederlagsforskriften. Men jeg tror også det er andre typer forenklinger som vil være viktige. For eksempel er det ingen tvil om at inntektsbegrepet slik det er bygd opp i vederlagsforskriften, er ganske komplisert.

Slik verden er nå, har jeg ikke mulighet til å se annet enn at det vil kunne ta lengre tid enn seks måneder.

Bård Hoksrud (FrP) [11:50:00]: For det første er jeg ikke enig med statsråden i at det er greit at man må vente til endelig skatteoppgjør kommer, for her er det faktisk muligheter. Hvis man ønsker å se på en forenkling og ønsker å gjøre noe med byråkratiet, har man full mulighet til å sørge for at man får det skatteoppgjøret. Det blir ofte også gjort. I forbindelse med at man gjør opp boet, blir det også gjort beregninger når det gjelder de skattemessige forholdene.

Problemet her er at kommunene bruker lang tid på å behandle disse etterkravene, i tillegg til at enkelte kommuner ikke engang oppgir på hvilket grunnlag man har kommet fram til de kravene man sender ut. Jeg synes det er helt uakseptabelt. Det burde være en forutsetning at man ikke skal kunne vente i nesten to år – kommunen har faktisk mulighet til å vente i nesten to år før den sender krav til etterlatte og pårørende. For mange er det en sterk påkjenning å få denne type krav i etterkant. Når alt er gjort opp og man begynner å komme videre, får man altså et nytt krav fra kommunen, som bruker lang tid på saksbehandlingen og på å gjennomføre dette.

Jeg håper at statsråden vil ta initiativ overfor finansministeren, eventuelt, slik at man kan få gjort dette innenfor den fristen man har for å gjøre opp boet. Det er mulig – hvis man vil se på det – å ha forskrifter som sørger for at man må følge det opp.

Presidenten: Presidenten vil be om at representantane held seg til den taletida som er fastsett.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [11:51:19]: Jeg har tidligere invitert representanten Hoksrud til å komme med et forslag til denne forenklete forskriften som skal lette alle disse problemene. Det gjorde jeg 21. januar, og i hvert fall så langt glimrer et slikt forslag med sitt fravær. Så jeg vil gjenta at hvis dette er så enkelt – og vi sitter og jobber med forskriften – er det bare for Fremskrittspartiet å fremme et forslag, så skal vi se veldig nøye på det.

Vi synes det er en del kompliserte faktorer, men jeg er enig med Hoksrud i at det er en målsetting å få dette til å fungere bedre. Derfor jobber vi med forskriften og forenklingen, og vi er som sagt villige til å se på alle gode forslag. Men så veldig enkelt kan det åpenbart ikke være, for, så langt har vi i hvert fall ikke fått noe forslag fra Fremskrittspartiet til forenklinger.

Spørsmål 8

Laila Dāvøy (KrF) [11:52:40]: «Midlene til de regionale helseforetakene som følge av tiltakspakka skal også gå til ideelle institusjoner som har avtaler med regionale

helseforetak og som er integrert i «sørge for»-ansvaret. Til tross for dette vil ikke alle dette innebærer, bli tildelt slike midler, herunder Modum Bad, Oslo Hospital og Borgestadklinikken.

Vil statsråden sikre at de regionale helseforetakene tildeles midler til de ideelle institusjonene som har avtaler med de regionale helseforetakene?»

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [11:53:19]: Regjeringens sysselsettingspakke, dvs. St.prp. nr. 37 for 2008–2009, Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid, ble vedtatt i Stortinget tidligere denne måneden. Vedtaket innebærer at de regionale helseforetakene skal få et engangstilskudd på til sammen 1 milliard kr. Målet med bevilgningen er økt sysselsetting, og midlene skal brukes til å oppgradere og vedlikeholde eksisterende bygningsmasse. Det er videre lagt til grunn at det er styrene for de regionale helseforetakene som skal prioritere tiltak ut fra kriteriene høy sysselsetting, geografisk spredning og rask igangsetting.

I foretaksmøter i januar fikk styrene for de regionale helseforetakene i oppgave å utarbeide prioriteringslister – ut fra ovennevnte kriterier. Tiltakslisten skal godkjennes av mitt departement før midlene utbetales.

Når det gjelder private ideelle sykehus, vil jeg vise til at det i proposisjonsomtalen er lagt til grunn at bevilgningene til vedlikehold og oppgradering skal brukes til statlige bygg, herunder sykehus og universitets- og høyskolebygg. Allikevel har jeg gitt signaler om at dette *kan* utvides til å gjelde tiltak ved private ideelle sykehus. Med private ideelle sykehus mener jeg institusjoner som er fullt ut integrert i den offentlige spesialisthelsetjenesten, og som har driftsavtaler med de regionale helseforetakene.

I morgen har Helse Sør-Øst RHF styremøte der regionens tiltaksliste skal behandles. Jeg er kjent med at regionen har vurdert og prioritert tiltak ved private ideelle sykehus som de har driftsavtaler med. Dette gjelder Diakonhjemmet Sykehus, Lovisenberg Sykehus, Martina Hansens Hospital, Betanien Hospital og Revmatismesykehuset på Lillehammer. Helse Sør-Øst har ikke vurdert tiltak fra de institusjonene de har kjøpsavtaler med, slik som Modum Bad, Oslo Hospital og Borgestadklinikken.

Jeg vil minne om at formålet med midlene fra tiltakspakken er økt sysselsetting. Det er heller ikke slik at alle offentlige sykehusbygg vil få midler til vedlikehold og oppgradering. De regionale helseforetakene har fått et klart ansvar for å finne fram til tiltak som kan gi folk arbeid.

Slik jeg har forstått det, har Helse Sør-Øst anslått at de tiltak de har prioritert i sin tiltakspakke på 540 mill. kr, vil gi en sysselsettingseffekt på om lag 670 årsverk, inkludert den norske delen av materialleveransene. Etter min vurdering synes dette å være i samsvar med målsettingene i St.prp. nr. 37.

Laila Dāvøy (KrF) [11:56:10]: Jeg takker for svaret fra statsråden.

Jeg opplever at statsråden mener at disse institusjone-

ne som jeg spør om, faktisk ikke kommer inn under denne ordningen. Da har jeg lyst til å spørre om tilsvarende institusjoner i Helse Vest. Det gjelder bl.a. Stiftelsen Bergensklinikkene. Jeg vet at statsråden har fått en henvendelse også fra disse, for de er altså en privat ideell institusjon innenfor rusfeltet. Hele deres kliniske virksomhet er basert på avtaler med det regionale helseforetaket – de er altså helintegrert i Helse Vests sørge for-ansvar.

Så skjer det at Helse Vest innkaller syv avtaleparter til å levere forslag, men disse kommer ikke med, slik at det på en måte ikke er likeverdighet – ved at man inviterer noen og ikke alle. Synes statsråden det er en grei framgangsmåte?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [11:57:11]: Jeg synes at det ville være feil av meg å gå inn og uttale meg sånn på stående fot om de vurderinger som Helse Vest har gjort, og som jeg ikke har noen som helst innsikt i. Så det må jeg rett og slett få komme tilbake til.

Men det bærende prinsippet, som også har gått ut som beskjed fra Helse- og omsorgsdepartementet, har vært at de institusjonene som er fullt ut integrert, og som vi har driftsavtaler med, skal inkluderes. Det er fordi det ville ha vært feil, f.eks. her i Oslo, om ikke to viktige sykehus som Diakonhjemmet Sykehus og Lovisenberg Sykehus skulle komme inn under denne ordningen, for de er jo en del av sykehusstilbudet i Oslo og fullt ut integrert. Men jeg har satt grensen ved kjøpsavtaler. Skulle vi ha åpnet opp for det, er det klart at da ville det vært veldig mange institusjoner som hadde kommet med. Da hadde tempoet blitt hemmet, og det viktigste her er rask effekt.

Laila Dāvøy (KrF) [11:58:17]: Da ønsker jeg i alle fall at statsråden skal se nærmere på om Stiftelsen Bergensklinikkene, som er fullt integrert, med avtaler, vil kunne komme inn under ordningen. Jeg vet som sagt at statsråden har fått et spørsmål om det.

Jeg vet også at statsråden er opptatt av situasjonen for de private, ideelle institusjonene våre. Mange av dem er jo kommet i en skvis, ved at de har fått færre plasser etter anbud, noen er også blitt avviklet, både innenfor rusfeltet og innenfor psykiatrien. Jeg vet at statsråden er veldig opptatt av og bekymret for en del av de ideelle institusjonene våre rundt omkring i landet. Det gjelder flere steder.

Det som imidlertid er veldig positivt, er at statsråden i desember antydte at han fortsatt ville se på mulighetene for bl.a. å finne en løsning på disse pensjonskostnadene for 2007. I og med at jeg ikke kommer lenger når det gjelder spørsmålene om krisepakken, kunne det være kjekt å høre om statsråden har funnet en løsning på det, og om han kan si noe om hvor den saken ligger.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [11:59:26]: Den saken står der den stod i desember – vi jobber altså med den. Det er en budsjettsak, og jeg tror at representanten Dāvøy vet like godt som meg at spørretimen kanskje ikke er den rette arenaen for budsjettbehandling.

Spørsmål 9

Harald T. Nesvik (FrP) [12:00:04]: Jeg vil få lov til å stille følgende spørsmål til helse- og omsorgsministeren:

«Undertegnede viser til at problematikken knyttet til korridorpasienter ved norske sykehus ser ut til å vedvare og forsterke seg på tross av gjentatte lovnader fra statsrådens side. Slik jeg ser det er ikke samhandlingsreformen svar godt nok for den akutte situasjonen.

Hvilke konkrete strakstiltak vil statsråden foreta seg for å få bukt med denne uverdige situasjonen ved norske sykehus, og vil statsråden ta et initiativ overfor de regionale helseforetakene for å sikre nok medisinske sengeposter?»

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:00:46]: Dette er et stort og viktig spørsmål. Å være syk og bli plassert i korridoren er ofte dårlig pasientbehandling, og det er dårlig utnyttelse av ressursene. Selv om jeg tror representanten Nesvik og jeg kan være enige om at for pasienten kan ofte alternativet være enda verre: ikke å få behandling i det hele tatt, er likevel korridorpasienter et uttrykk for at tjenesten ikke er godt nok organisert, og at samhandlingen sviker mellom sykehus og kommunehelsetjeneste og innad i sykehuset. Dette er en sammensatt problemstilling som krever langsiktig innsats på mange områder.

La meg bruke noen eksempler. I Helse Sør-Øst har de gått systematisk til verks. De har forsøkt å finne ut hvorfor pasienter blir liggende i korridoren, og de har sett på mulige løsninger ved å studere god praksis. Nå kan de vise til gode resultater ved Sørlandet sykehus, ved Sykehuset Innlandet og ved Sykehuset Asker og Bærum.

Jeg vil nevne to viktige årsaker til at vi har korridorpasienter ved de indremedisinske avdelingene. For det første er det mange pasienter som legges inn i sykehus, som kunne vært behandlet i kommunen. For det andre er det mange pasienter som blir liggende i sykehus også etter at de er ferdig behandlet. De er for syke til å komme hjem, men det finnes ikke noe passende tilbud for dem i kommunen.

Skal vi få til gode og varige løsninger, må vi sørge for at pasientene får riktig behandling på riktig nivå. I dag blir eldre mennesker ofte lagt inn på sykehus når de blir akutt syke. Men mange av dem kunne fått et like godt – ofte bedre – tilbud i kommunen, dersom det hadde vært lagt til rette for det. En del steder i landet har man observasjonssenger ved distriktsmedisinske sentre og sykestuer for pasienter som trenger et tilbud før, istedenfor eller etter et sykehusopphold, for så å kunne klare seg hjemme. Eksemplene her tror jeg Nesvik kjenner godt: Fosen, Søbstad, Ål, Stjørdal osv. Men det er stor mangel på slike tilbud. Derfor fylles senger og korridorer ved de indremedisinske avdelingene opp av pasienter som kunne ha fått et mye bedre tilbud i hjemkommunen.

Et annet tiltak som kan bøte på problemet med korridorpasienter, er å utnytte den totale sengekapasiteten ved sykehuset bedre enn vi gjør i dag. Mange sykehus har en reservekapasitet som kan utnyttes ved å omfordele sengeplasser etter behov, og ved at avdelingene samarbeider og er fleksible i pressede situasjoner. Det er også mye å hente ved å etablere gode systemer for pasientflyt, f.eks.

kan pasienter møte på sykehuset samme dag som inngrepet skal gjøres. Ved Sykehuset Asker og Bærum har langsiktig systematisk arbeid ført til at de har færre korridorpasienter. De har utviklet en god pasientflyt ved å tilby dagbehandling, de har medisinske korttidsposter, pasientene legges inn samme dag som de skal opereres, det finnes flere ambulante team, avdelingene er fleksible, og sykehuset har godt samarbeid med kommunen.

Ullevål universitetssykehus har lagt vekt på å sette inn god kompetanse i mottaket, de samarbeider tett med bydelene, og personalet ved sykehjemmene kan ringe sykehuset og få råd før beboere legges inn. På den måten unngår man mange innleggelse. Når tallet på utskrivningsklare pasienter er lavt, har de ikke korridorpasienter, forteller ledelsen ved Ullevål universitetssykehus.

Det finnes dessverre ingen raske tiltak som vil gi varige løsninger på problemet med korridorpasienter. Undersøkelser viser at det ikke er noen direkte sammenheng mellom andelen korridorpasienter og antallet indremedisinske senger – sett i forhold til befolkningsgrunnlaget. Det er derfor ingen grunn til å tro at en videre utbygging av indremedisinske avdelinger alene vil løse problemet med korridorpasienter.

Arbeidet med samhandlingsreformen er satt i gang nettopp for å skape god flyt i helsetjenesten og for at det skal lønne seg for kommuner og sykehus å behandle pasientene på rett sted. Det betyr at flere pasienter skal få tilbud utenfor sykehus, altså i kommunehelsetjenesten, som skal være rustet til å forebygge sykdom og følge opp og behandle pasienter som trenger det.

Harald T. Nesvik (FrP) [12:05:21]: Til avslutningen av statsrådets innlegg vil jeg si at vi er skjønt enige om intensjonen i samhandlingsreformen og viktigheten av den. Når så de endelige virkemidlene er på plass, får vi se om vi er like enige. Det får vi se når saken kommer.

Det som bekymrer meg, er at til tross for at man gjentatte ganger her i salen har påpekt problemene knyttet til korridorpasienter, viser bl.a. undersøkelser at antallet faktisk er ganske stabilt. Ca. 270 personer ligger til enhver tid i korridorene ved norske sykehus, og det ser ikke ut til å endre seg.

Spørsmålet mitt til statsråden dreier seg om at sykehusene har hatt en vanskelig situasjon, det blir kortere og kortere liggetid. Da er spørsmålet: Kan det være en sammenheng også her, at kommunene ikke har fått omstilt den biten?

Videre vet vi også at man må lære av hverandre. Spørsmålet mitt til statsråden er: Til tross for alle de fine eksemplene statsråden her har nevnt, hvorfor klarer vi ikke å være en lærende organisasjon og sørge for at andre tar etter?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:06:29]: Det siste er et veldig viktig spørsmål, og jeg skulle ønske jeg hadde et veldig enkelt og klart svar på det. Men jeg tror at vi bare må innse at vi har en lang vei å gå i helsevesenet for å få sykehusene til å fungere som lærende organisasjoner som aktivt søker etter «best practice», og som har

gode systemer for å implementere det når det er etablert ved andre institusjoner enn den aktuelle.

Men det finnes ikke noe annet alternativ enn å jobbe videre med det. Og jeg synes det som nå skjer i Helse Sør-Øst, som er halve Helse-Norge og vel så det i sykehussammenheng, er et godt eksempel på at de regionale helseforetakene tar det på alvor. Og i de foretaksmøtene som jeg har vært med på nå, har jeg kjørt knallhardt på det med korridorpasienter. Vi må ikke gi opp; vi må bare fortsette å stille krav på dette området. Og så går det faktisk i rett retning, men veldig sakte.

Harald T. Nesvik (FrP) [12:07:38]: Ja, jeg håper det omsider vil gå i riktig retning. Problemet er jo at Nord-Europas mest moderne og siste sykehus på stammen, Ahus – det nye universitetssykehuset i Akershus – faktisk allerede kort tid etter åpningen hadde korridorpasienter. Sågar gikk det så langt at man måtte skjerme pasienter med laken inne på dubberte rom, der det ikke skulle vært flere personer. Det er jo også i Helse Sør-Øst. Her er spørsmålet hvordan vi klarer å få ut budskapet og planlegge på en bedre måte. Selvfølgelig gjøres det veldig mye bra, det vet vi. Forrige uke var jeg og besøkte nettopp Fosen DMS, som er et svært spesielt og godt tiltak – det skal man ha.

Spørsmålet mitt er: Vil statsråden sørge for at det blir lagt en strategi for å ha enda større fokus på nettopp sykehus som lærende organisasjoner – ikke bare internt i egen region, men også på tvers av regionene for å samle Helse-Norge til ett rike og ikke i fire helserepublikker?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [12:08:48]: Jeg vil bare veldig kort først kommentere Ahus. Jeg føler meg ganske sikker på at representanten Nesvik er klar over at det som er en stor utfordring på Ahus, er at utbyggingen ikke er ferdig. Når hele Ahus er ferdigbygd, ser jeg veldig optimistisk på at vi får en bedre løsning på korridorpasientutfordringen der.

Ja, vi jobber kontinuerlig med utfordringen med å skape en lærende organisasjon av hele Sykehus-Norge. Det må selvfølgelig også handle om at de regionale helseforetakene lærer av hverandre, så vi får en helhet ut av det. Det er helt sikkert ting å gjøre som kan forbedre det. Og så tror jeg at det aller viktigste vi nå kan gjøre i forhold til korridorpasientutfordringen, er å stå i det og jobbe med samhandlingsreformen.

Spørsmål 10

Hans Olav Syversen (KrF) [12:10:05]: «Antall nyoopprettede narkotikasaker i Oslo politidistrikt ble halvert de siste fire månedene i 2008 sammenlignet med året før. Det synes merkelig, ikke minst fordi det i mange bomiljø, f.eks. langs Akerselva, er stor uro over at narkotikaomsætningen øker og med mer utrygghet i bomiljøene som en direkte følge. Oslos politimester mener det er en kampanje i Oslo-politiet som er årsaken.

Hva mener statsråden er årsaken til at antall åpne narkotikasaker er halvert i Oslo?»

Statsråd Knut Storberget [12:10:45]: Saken har vært forelagt Politidirektoratet, som svarer oss i departementet:

«Det medfører riktighet at antallet egenproduserte narkotikasaker i Oslo ble redusert kraftig de siste månedene av 2008.

Hovedårsaken til dette er at tjenestemenn/kvinner ved Oslo politidistrikt, som politifolk i landet for øvrig, i større grad har valgt å verne om sin fritid. Dette har vært en stor utfordring for Oslo politidistrikt. Det betyr imidlertid ikke at det ikke ble arbeidet med å avdekke narkotikasaker, men det ble gjort i mindre omfang enn det politidistriktet kunne ønske seg.»

Regjeringa har i sin Soria Moria-erklæring lagt vekt på å føre en restriktiv og helhetlig ruspolitikk. Bekjempelse av narkotikakriminalitet er en del av denne politikken, og skal være en prioritert oppgave for politiet.

Oslo spiller en sentral rolle når det gjelder bruk og videre distribusjon av illegale rusmidler, dessverre. Åpne samlings- og omsetningssteder representerer en særlig utfordring fordi de oppsøkes av unge mennesker fra andre deler av landet for å kjøpe narkotika for eget bruk eller videre salg. Politiet skal derfor prioritere den gatenære tilstedeværelsen og særlig rette innsatsen mot mindreårige.

En reduksjon i antallet egenproduserte narkotikasaker, som vi nå har sett i Oslo politidistrikt, er uheldig og viser hvor viktig det er at situasjonen i politiet normaliseres. Politidirektoratet opplyser at Oslo politidistrikt har besluttet å prioritere de åpne narkotikamarkedene i Oslo i 2009, og en slik forsterket innsats er nå under planlegging. Distriktet vil gjennom 2009 arbeide for å bekjempe narkotikakriminaliteten på flere av de viktigste bruk- og omsetningsstedene i Oslo, og vil gjøre dette i samarbeid med Oslo kommune og andre samarbeidspartnere med henblikk på å vise at bruk og omsetning av narkotika ikke er akseptabelt.

Der er det viktig å se hen til de tiltak som nå er satt inn i hele Politi-Norge, og som jeg også vet har spørrens støtte. Oslo politidistrikt er tildelt 100 av de 460 sivile årsverkene politiet fikk i tiltakspakken, som ble vedtatt nylig. Det er en betydelig satsing, som jeg forventer betydelige resultater av. Distriktet bruker i dag polititjenestemenn til framstilling og vakthold i retten fordi de har for få arrestforvarere. Ved å tilsette eksempelvis flere arrestforvarere, noe Oslo nå skal gjøre, kan polititjenestemenn raskt frigjøres til operativt arbeid, også til å bekjempe narkotikakriminalitet og lempe på den situasjonen som mange polititjenestemenn og -kvinner føler på, at det blir for mye overtid.

Jeg mener det er ett viktig politisk svar på dette spørsmålet, og det er at man faktisk nå gjør hva man kan, ved siden av å utdanne mest mulig politifolk, ved å få inn flere sivile som kan avløse.

Hans Olav Syversen (KrF) [12:13:45]: Tiltakspakken gikk jo stort sett gjennom i Stortinget, og det betyr vel at den kan bli operativ ganske raskt, regner jeg med.

Hvorvidt vi her står overfor en aksjon eller kampanje, som Oslos politimester sier, eller om det er direktoratets påstand om at man verner om sin fritid som er mest dekkende, er egentlig ikke så interessant for under-

tegnede. Det som er mer urovekkende, er de beskrivelser vi har sett i Verdens Gang de tre–fire siste dagene av hvordan den åpenbare narkotikaomsetningen brer om seg i Oslo sentrum. Jeg registrerer også at visepolitimesteren sier at man må forsterke innsatsen og rydde opp i disse narkotikasentralene en etter en i løpet av våren og sommeren.

Mitt spørsmål er: Føler statsråden seg trygg på at dette nå er et prioritert område i Oslo politidistrikt?

Statsråd Knut Storberget [12:14:50]: Jeg føler meg trygg på at dette er prioritert. Jeg setter i grunnen stor pris på at spørsmålet blir reist også her i Stortinget, fordi det er veldig viktig at vi får tatt denne typen gatenær kriminalitet, samtidig som jeg iler til med å si at det er ikke en enkel kriminalitet å gripe fatt i, fordi mange av dem som beveger seg i disse miljøene, er jo betydelig rusbelastet, slik at vi må i det minste klare å tenke nyansert med tanke på hvordan vi griper det an.

Men jeg har senest i dag formiddag hatt en samtale med visepolitimester Andresen og fått gode forsikringer om det arbeidet som gjøres. Det vil bli fulgt tett opp fra departementet, særlig med tanke på at så mange nye stillinger nå skal inn i Oslo, og særlig fordi man nå skal etablere både mobile og stasjonære politiposter.

Hans Olav Syversen (KrF) [12:15:36]: I det samme svaret fra visepolitimester Andresen vises det også til at det er en del asylsøkere som rekrutteres og kanskje kommer til Norge med det for øye å drive kriminell virksomhet innenfor den narkotikatrafikken som vi her er vitne til. Ved tidligere anledninger har man pekt på at det må et tettere samarbeid til mellom politi og utlendingsmyndighet. Utlendinger som ikke har krav på opphold, som har åpenbart grunnløse søknader, må, når de blir tatt, bli sendt ut så raskt som overhodet mulig, ikke minst for å virke noe mer preventivt enn det som hittil har vært tilfellet.

Mitt spørsmål blir: Er dette samarbeidet nå kommet i gang? Eller må man, som Andresen sier, nå ta tak i dette?

Statsråd Knut Storberget [12:16:32]: Samarbeidet mellom utlendingsmyndighetene og politiet har i løpet av det siste året blitt tettere og tettere. Det er helt nødvendig hvis vi skal kunne få til det som kanskje er den mest effektive sanksjonen overfor utenlandske borgere som kommer hit for å begå kriminalitet, nemlig at de får reisepass tilbake igjen.

Jeg vil ikke stå her og hevde at alt er ferdiggjort når det gjelder samarbeidet mellom politiets utlendingsenhet og utlendingsmyndighetene for øvrig, men det er et tett samarbeid. Det arbeides nå med å få til en mer effektiv utsending, ikke bare av dem som kommer for å begå kriminalitet, men også av dem som har sonet sin straff her i Norge.

S p ø r s m å l 1 1

Harald T. Nesvik (FrP) [12:17:39]: Jeg vil få lov til å stille følgende spørsmål til justisministeren:

«I et intervju med politimester Arnstein Nilssen i Tidens Krav 17. februar uttaler han at 2009 ser ut til å bli et kriseår. Politiet i Nordmøre og Romsdal har ikke penger nok til å holde budsjett. Stillinger må kuttes. Han uttaler videre at de må tilpasse driften etter det budsjettet de har, og den økningen de har fått i sine budsjetter, dekker på langt nær prisstigning og lønnsøkninger.

Er dette et enkelttilfelle, eller er dette situasjonen også i andre politidistrikter, og hva vil statsråden foreta seg i så henseende?»

Statsråd Knut Storberget [12:18:23]: Innledningsvis vil jeg få lov til å bemerke at bevilgningene til politi- og påtalemyndigheten er økt med 2,3 milliarder kr i perioden 2006–2009. Dersom kompensasjon for lønns- og prisstigning trekkes fra, er styrkingen på ca. 1,1 milliard kr. Etter min mening er dette en vesentlig styrking.

Bare i 2009 er bevilgningene økt med over 1 milliard kr. Dersom kompensasjon for lønns- og prisstigning trekkes fra, er styrkingen på ca. 460 mill. kr. I tillegg kommer de tilleggsbevilgninger som skal dekke alle utgifter, lønn, drift, investeringer m.m. Det er det enkelte politidistrikt som bestemmer hvordan bevilgningene skal fordeles internt i distriktet. Generelt vil jeg påpeke at politidistriktene ikke må opprette flere årsverk enn de har økonomiske rammer til. Det skulle være en selvfølgelighet. Ved fordelingen av bevilgningen for i år har det vært en hovedmålsetting å opprettholde driftsnivået i politidistriktene på samme nivå som i 2008. Politidistriktene er styrket med kompensasjon for pris- og lønnsvekst og for volumendringer knyttet til bl.a. utlendingsforvaltningen, avvikling av medhjelperordningen, nye stillinger, fornærmedes rettigheter og seniorpolitiske tiltak. I tillegg vil distriktene nå kunne benytte frigjorte midler, ved at DNA-analyser nå skal finansieres sentralt – en reform som er i ferd med å bli et halvt år gammel.

Politidirektoratet har ansvar for å fordele disse bevilgningene til politi- og lensmannsetaten. Politidistriktene får en rammebevilgning som skal dekke alle utgifter, lønn, drift, investeringer m.m. Det er det enkelte politidistrikt som bestemmer hvordan bevilgningene skal fordeles internt i distriktet. Generelt vil jeg påpeke at politidistriktene ikke må opprette flere årsverk enn de har økonomiske rammer til. Det skulle være en selvfølgelighet. Ved fordelingen av bevilgningen for i år har det vært en hovedmålsetting å opprettholde driftsnivået i politidistriktene på samme nivå som i 2008. Politidistriktene er styrket med kompensasjon for pris- og lønnsvekst og for volumendringer knyttet til bl.a. utlendingsforvaltningen, avvikling av medhjelperordningen, nye stillinger, fornærmedes rettigheter og seniorpolitiske tiltak. I tillegg vil distriktene nå kunne benytte frigjorte midler, ved at DNA-analyser nå skal finansieres sentralt – en reform som er i ferd med å bli et halvt år gammel.

Når det gjelder Nordmøre og Romsdal politidistrikt spesielt, har de fått en økning i bevilgningene fra 2008 til 2009 på ca. 8,7 mill. kr – en økning fra 146 mill. kr i 2008 til 154,7 mill. kr i 2009. I tillegg har de fått seks stillinger av de 460 stillingene som ble bevilget i tiltakspakken som ble lagt fram den 26. januar i år. Etter dette vil økningene bli på nesten 12 mill. kr. Nordmøre og Romsdal politidistrikt har en tilfredsstillende budsjettsituasjon, sett i forhold til den aktuelle fordelingsmodellen.

I den tiltakspakken som jeg nevnte i stad, og som ble lagt fram i januar, er det som sagt opprettet et betydelig antall stillinger til politiet – 460 totalt i landet. Det er nesten dobbelt så mye som Politiets Fellesforbund foreslo, så det skulle være å ta godt i. Ved å tilsette flere sivile kan polititjenestemenn raskt frigjøres fra oppgaver som ikke krever politifaglig utdanning. I praksis betyr dette – og her er det snakk om på nasjonal basis – at om lag 280 polititjenestemenn kan frigjøres til operativt arbeid. De sivile stillingene skal også dekke

en økende saksmengde når det gjelder mye av den sivile porteføljen.

Samtidig vil jeg peke på at Politidirektoratet har laget utredningen «Politiet mot 2020 – Bemannings- og kompetansebehov i politiet». Med budsjettforslaget for 2009 følges anbefalingene i rapporten, særlig med hensyn til at opptaket ved Politihøgskolen økes til 552 studenter, slik at vi i denne fireårsperioden tar opp 600 flere studenter enn det man gjorde i forrige fireårsperiode – et betydelig antall. Med de 460 nye sivile stillingene som kom nå, er vi godt på vei i forhold til den målsettingen om at vi innen 2020 skal ha 1 000 nye sivile stillinger – faktisk så å si halvveis. Etter min mening har derfor innsatsen overfor norsk politi blitt styrket betydelig, noe som kommer alle distrikter til gode.

Harald T. Nesvik (FrP) [12:21:59]: Jeg takker statsråden for svaret.

Det som bekymrer meg aller mest, er jo fraværet av samkjøring – jeg vet ikke hva jeg skal kalle det. Med tanke på den virkelighetsframstilling som statsråden gir når det gjelder det politimesteren her roper et varsko om, er det et betydelig rom for forbedring. Politimesteren i Nordmøre og Romsdal – som er en sindig og rolig kar – sier at det er mulig at mer enn 15 stillinger i det politidistriktet må bort for å prioritere bl.a. byene i distriktet. Dette fører faktisk til at det blir vanskeligere for dem som bor i de mer grissgrendte strøkene, å få hjelp når de har behov for det. Det hjelper ikke å øke antall sivile stillinger, hvis politiet etter stengetid – altså etter kl. 16 – ikke har ressurser til de såkalte variable enhetskostnadene, nemlig til å rykke ut utenom åpningstid. Ser statsråden dette problemet?

Statsråd Knut Storberget [12:23:07]: Jeg er veldig glad for mange av de positive signalene som har kommet fra politimestrene når det gjelder denne satsingen. Den betydelige satsingen på bemanning – på 460 stillinger til norsk politi – ble tatt godt imot. Det tror jeg ingen kan legge skjul på.

Det bidrar til at man får frigjort politikraft både på dagtid og kveldstid. De politifolkene som i dag har sivile oppgaver på dagtid, f.eks. i Oslo tinghus, vil kunne slutte med det og sette all sin innsats inn på å drive politiarbeid ute i felten når det virkelig gjelder.

Harald T. Nesvik (FrP) [12:23:54]: Det er helt åpenbart at det vil ha en positiv effekt å få flere sivile stillinger. Men det er begrenset hva sivile kan gjøre i forhold til polititjenestemenn, slik at vi også er klar over det – alle svar må ikke være å få flere sivile stillinger i tiden framover.

Derfor er det positivt at man har økt opptaket til Politihøgskolen. Men da er spørsmålet mitt til statsråden: Hva vil statsråden foreta seg helt konkret, slik at vi ikke kommer i den situasjonen at man faktisk sier opp polititjenestemenn i politidistriktene, samtidig som vi nærmest har doblet opptaket til Politihøgskolen? Hva er vitsen med å doble opptaket til Politihøgskolen hvis disse personene ikke får jobb? Kan statsråden garantere at disse personene vil få jobb? Vil statsråden sørge for at eventuelle oppsigelser i

de enkelte politidistriktene nå blir stoppet? Hvorvidt man har jobb eller ikke, skaper i seg selv usikkerhet hvis man ser at de enkelte politidistrikter går til oppsigelser i stedet for til nyansettelser?

Statsråd Knut Storberget [12:24:54]: Nå har jeg redegjort for at politiet og påtalemyndighetene i Norge har hatt en betydelig budsjettvekst. Jeg finner det vanskelig å tro at hovedutfordringene ute i Politi-Norge er at man sier opp politifolk.

Det som har vært ankepunktet mot politikken, har jo vært at vi har utdannet for få politifolk. Når man da gjør tre ting – man øker budsjettene, man bevilger til sivile stillinger, og samtidig har man et historisk høyt opptak til Politihøgskolen – må jeg jo si at det må være gode svar med tanke på det politidistriktene ber om. Når det gjelder de framtidige store kull som kommer ut fra Politihøgskolen i 2010, 2011 og 2012, vil selvfølgelig de framtidige budsjetter avklare om de vil få jobb. Det er ikke meg gitt å bestemme det nå, men jeg ville finne det meget merkelig om vi anretter politibudsjettene slik at ikke disse kreftene får jobb ute i politidistriktene.

Spørsmål 12

Elisabeth Aspaker (H) [12:26:13]: Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til justisministeren:

«Spørsmålet om det skal åpnes for bruk av hijab i politiet, er en sak for Justisdepartementet. I Dagbladet 18. februar kommer det frem at Domstoladministrasjonen har satt i gang et utredningsarbeid for å avklare bruk av religiøse og andre symboler i retten.

Ser statsråden at dette er spørsmål som bør behandles av Justisdepartementet, og er statsråden enig i at det bør gjelde felles regler for bruk av religiøse hodeplagg og symboler for politi og domstol?»

Statsråd Knut Storberget [12:26:44]: Domstolene er uavhengige, og Domstoladministrasjonen er et uavhengig organ som ledes av et eget styre. Domstoladministrasjonen kan ikke instrueres av Justisdepartementet. Denne ansvarsfordelingen er fastsatt av Stortinget i domstolloven. Retningslinjer for Domstoladministrasjonens virksomhet gis normalt av Stortinget gjennom behandling av budsjettproposisjoner, som spørren er helt klar over.

I tillegg kan Kongen i statsråd treffe vedtak om virksomheten, forutsatt at Domstoladministrasjonen på forhånd gis anledning til å uttale seg før vedtaket treffes. Det framgår av lovforarbeidene at denne bestemmelsen må ses som en sikkerhetsventil som brukes kun i unntakstilfeller.

Det er i dag ikke gitt regler om bruk av religiøse og andre symboler i retten. Hittil har det heller ikke oppstått situasjoner som har gjort det nødvendig å regulere dette. Så langt er det heller ikke kommet ønsker fra fagdommere om å bruke slike symboler, så vidt vi har erfart.

Etter domstolloven § 142 kan Domstoladministrasjonen gi nærmere regler om «bruk av kapper og annet antrekk» under rettsmøter for bl.a. dommere og rettens

personale for øvrig. Jeg er kjent med at Domstoladministrasjonen på eget initiativ har satt i gang et utredningsarbeid for å vurdere om det skal gis regler om bruk av religiøse og andre symboler i retten. Uavhengig av hva Domstoladministrasjonen kommer til, vil spørsmålet om adgang til å bruke religiøse og andre symboler kunne reguleres av Stortinget ved lov.

Jeg mener det er et tungtveiende hensyn at mest mulig like retningslinjer legges til grunn når det gjelder bruk av religiøse hodeplagg og symboler i politi og domstol. Av respekt for domstolenes særstilling vil jeg avvende Domstoladministrasjonens vurdering av dette. Når denne foreligger, vil jeg legge saken fram for Stortinget på egnet måte.

Elisabeth Aspaker (H) [12:28:41]: Jeg takker statsråden for svaret, som jeg faktisk mener er beroligende – i den forstand at jeg tror det er viktig at vi har felles kjøreregler innenfor justissektoren. Jeg er tilfreds med det svaret, at statsråden vil komme tilbake til Stortinget med denne saken på egnet måte.

Men jeg lurer bare på om statsråden kan si om han har en idé om hvor lang tid denne prosessen kan ta, gitt den diskusjonen som har vært, og det faktum at det også kunne være greit å få en avklaring på spørsmålet.

Eirin Faldet hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Knut Storberget [12:29:21]: Spørren er vet jo at vi ikke instruerer Domstoladministrasjonen. Dette initiativet er kommet fra Domstoladministrasjonen sjøl, så jeg vil avvende det arbeidet som gjøres der. Jeg vil også overlate til Domstoladministrasjonen å vurdere hvilket tidsperspektiv man har på det.

Jeg er veldig glad for at representanten Aspaker mener at det er en grei prosess rundt dette. Jeg må nok si at nettopp disse spørsmålene, og de opplevelser vi har hatt i løpet av de siste dagene, også taler for at man i hvert fall er enig om hva slags prosess man skal ha i forhold til dette. Jeg vil gjøre hva jeg kan for å komme tilbake til Stortinget på egnet måte så raskt avklaringene foreligger fra Domstoladministrasjonen.

Elisabeth Aspaker (H) [12:30:19]: Jeg er klar over at Domstoladministrasjonen har merket seg at denne saken nå faktisk er brakt opp i spørretimen i Stortinget, så jeg tror vel også at det kanskje vil påvirke framdriften i den prosessen som man der legger opp til. Jeg er også klar over at det er ulike sondringer man kan gjøre mellom fagdommere, lekdommere, jury osv., og at det er en del problemstillinger her som det er aktuelt å gå inn i. Jeg aksepterer at statsråden ikke skal overstyre Domstoladministrasjonen – selvsagt skal man ikke det. De har en uavhengig stilling, og jeg tar til etterretning at vi får en sak om det så snart som det er mulig.

Statsråd Knut Storberget [12:31:05]: La meg bare få replisere at jeg syns at dette er en fornuftig tilnærming fra representanten Aspaker. Dette er en sak som det er vik-

tig å få avklart. Samtidig syns jeg også at representanten Aspaker skal ha honnør for at hun respekterer den uavhengigheten og selvstendigheten som Domstoladministrasjonen faktisk har. Det tror jeg både domstolen, Domstoladministrasjonen og de som står bak den reformen, syns er et klokt valg. Slik sett kan vi få en god prosess rundt dette.

Spørsmål 13

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [12:31:54]: «I Stortingets muntlig spørretime 11. februar vektla statsråden kostnadseffektivitet som et sentralt kriterium innen satsingen på fornybar energi. Manglende vindkraftutbygging skyldtes at man får mer igjen ved å satse på enøk. Med slik logikk skulle vannkraft stått sentralt i Enovas fornybarsatsing, men statsråden vektla i stedet satsing på offshore vindkraft og biokraft, med store subsidiebehov.

Hva mener egentlig statsråden når han snakker om kostnadseffektivitet og fornybar energi?»

Statsråd Terje Riis-Johansen [12:32:26]: For å løse utfordringene innenfor klima og energi er vi nødt til å satse bredt på miljøvennlige energiløsninger. Vi må både satse på å skaffe mer miljøvennlig energiproduksjon, og vi må bruke energien mer effektivt. Den brede satsinga en reflektert gjennom at vi har satt mål både på overordnet nivå og på spesifikke områder. Vi gjennomfører de tiltak som kreves for å nå de målene på en mest mulig kostnadseffektiv måte. Jeg er opptatt av at arbeidet med energiomlegging skal utvikle et effektivt marked for miljøvennlige energiløsninger, som på sikt skal være levedyktig uten støtteordninger.

Vår satsing på fornybar energi er todelt. Vi gir støtte til prosjekter som ikke vil bli gjennomført uten vår støtte, og vi sørger for tilstrekkelig konsesjonsbehandlingskapasitet.

I løpet av 2009 vil NVEs konsesjonsbehandlingskapasitet være doblet sammenlignet med 2005. Det er også innført en sterkere prioritering mellom saker for å sikre at NVEs konsesjonsbehandlingsapparat benyttes på en så effektiv måte som mulig. Jeg har også sørget for å styrke kapasiteten for klagebehandlinga av vannkraft- og vindkraftsaker i mitt departement.

Når det gjelder vannkraft, er lønnsomheten der jevnt over god. Vi har hatt en betydelig økning i produksjonskapasiteten de siste årene. Fra 2006 til 2008 økte den årlige produksjonskapasiteten med 2,1 TWh. Vannkraftprosjekter med en produksjonskapasitet på om lag 1,2 TWh pr. år er nå under utbygging. Vi har lagt til rette for at enda mer vannkraft blir bygd raskt ut gjennom en effektivisering og styrking av nevnte konsesjonsbehandling.

Når det gjelder utviklinga av markedet for bioenergi, vindkraft og en del andre fornybare energikilder, vil vi ikke få noen utvikling nå uten statlige støtteordninger. Vi har lagt vekt på å utforme støtte slik at vi får mest mulig vindkraft og bioenergi igjen for hver støttekrone. Samtidig er forskning og utvikling viktig for å finne løsninger som på sikt kan være konkurransedyktige i markedet.

Når det gjelder energieffektivisering, er virkemiddelapparatet sammensatt for å få en mest mulig kostnadseffektiv løsning. Potensialet finnes i industrien og i bygningsmassen, og deler av dette er isolert sett lønnsomt uten støtte. God informasjon, gode eksempler og standarder for energieffektivitet er en måte å styrke dette arbeidet videre på. Støtteordninger er også aktuelle for å realisere prosjekter som er særlig ambisiøse og som peker mot framtidens standarder. Forskning og utvikling er viktig for å utvikle stadig bedre løsninger.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [12:35:17]: Jeg takker for svaret.

Den delen av svaret som jeg oppfattet å være et budskap om at en bør minimere bruken av støttepenger i forhold til de målene en skal ha, er jeg enig i. Det er ikke vits i å kaste bort penger som en kan få bedre nytte av andre steder.

Men når jeg tar opp temaet, er det fordi jeg er ute etter de logiske resonnementer i forhold til en satsing på fornybar energi, for det er viktig for bransjen å forstå hvordan man tenker.

I nevnte spørretime fikk en altså beskjed fra statsråden om at vindkraft ikke nådde fram, for det var ikke kostnadseffektivt i forhold til enøk, mens en snakket veldig positivt om offshore vindkraft, som altså er mye dyrere. Uten at en trenger å gå videre på den debatten, lurer jeg litt på: Hvordan vil statsråden oppnå målet om 3 TWh vindkraft, når han sier at prosjektene som er lagt fram så langt, ikke har kommet godt ut i konkurransen? Det gjenstår ganske mye før en har 3 TWh. Hvis det ikke har vært kostnadseffektivt så langt, tror han at de prosjektene som kommer framover, blir mer lønnsomme?

Statsråd Terje Riis-Johansen [12:36:25]: Når det gjelder offshore vindkraft, skal jeg bare veldig kort kommentere det, for som spørteren selv også sa, er ikke det et hovedtema. Min inngang til det og min entusiasme for det, er jo der, samtidig som jeg ser at det er neste skritt. Jeg sammenlikner ikke offshore vindkraft pr. i dag med utbygging av varmeløsninger ved bioenergi eller vindkraft på land. Jeg er helt sikker på at vi nå trenger et rammeverk for å sørge for at vi kan gå offshore når teknologien er mer tilgjengelig enn hva den er i dag.

Når det gjelder arbeidet med å nå målsettinga på vindkraft, har jeg ingen problemer med å innrømme at det er en krevende jobb, fordi vi har sett en så sterk kostnadsvekst innenfor utbygginga av vindkraft de siste årene. Tallene for det er egentlig ekstreme med hensyn til hva som er kostnadsbildet nå i forhold til hva det var for noen få år siden. Det som også var Enovas vurdering i fjor høst, var at her måtte prosjektene gås gjennom en gang til for å se på mulighetene for å få bedre lønnsomhet i de enkelte prosjektene. Jeg forventer at vi kommer til å se den type prosesser og den type konklusjoner knyttet opp til enkeltprosjekter i neste runde.

Ketil Solvik-Olsen (FrP) [12:37:39]: Takk for svaret. Da oppfatter jeg statsråden slik at han antar at vindkraftprosjektene vil komme bedre ut økonomisk når han har

fått sett på dem i en runde til. Jeg skal derfor ikke følge opp det, jeg ser bare fram til at det faktisk skjer.

I og med at statsråden gikk litt inn på offshore vindkraft, vil jeg ta opp en svært dagsaktuell sak – det handler også om kostnadseffektivitet. Ved MET-senteret på Karmøy, der StatoilHydro skal bygge infrastruktur for å teste ut sitt Hywind-prosjekt, kunne en med et begrenset statlig bidrag ha bygd en infrastruktur som også gjorde at en kunne teste ut andre teknologier. Ergo kunne en slå flere fluer i en smekk. Ikke bare kunne Regjeringen da skryte av at de hadde lagt et lovverk til grunn for hvordan offshore vindkraft til havs kunne fungere, reguleres og konsesjonstildes, men en kunne også vise at en faktisk i tillegg til et forskningssenter også hadde et praktisk område for utprøving av dette.

Vil statsråden se én gang til på situasjonen der, og se om han vil komme opp med et begrenset antall millioner kroner for å realisere MET-senteret som et litt større testområde for offshore vindkraft?

Statsråd Terje Riis-Johansen [12:38:48]: Nå vet jeg av erfaring at representanten Solvik-Olsen ikke er spesielt fornøyd når jeg henviser til Enova i mine svar. Men jeg må nok allikevel gå en liten runde rundt det, for det er ikke slik at jeg sitter på en budsjettpost i mitt departement som legger opp til å behandle enkeltsøknader. Jeg mener også at det er viktig at Enova ut fra en overordnet ramme for sin virksomhet har muligheten til å gå inn og vurdere de enkelte prosjektene, basert på at de har en økonomisk ramme for sin virksomhet gitt av meg og Regjeringa. I år vil Enova ha bortimot 3 milliarder kr å bruke på ulike typer fornybarprosjekter, og jeg forventer at mange gode prosjekter vil bli realisert gjennom det. Men det betyr selvsagt heller ikke at det er automatikk i at et prosjekt får støtte, uavhengig av den vurderinga som blir gjort av det enkelte prosjekt fra Enova.

Utover det vil ikke jeg gå inn og omtale konkret enkeltprosjekter som har vært til behandling i Enova – annet enn å si at jeg har tillit til at det er faglig gode vurderinger som ligger til grunn for om prosjekter får støtte eller ikke.

Spørsmål 14

Kenneth Svendsen (FrP) [12:40:04]: «Mangel på strøm hindrer fiskebedriften Modolv Sjøset Pelagic på Træna å utnytte sin produksjonskapasitet. Strømmangel hindrer også Træna å bygge ut boligfelt. Fiskeribedriften er en hjørnesteinsbedrift, og mangelen på strøm truer eksistensen til øysamfunnet. Træna er helt avhengig av større kapasitet på strømleveransene for å overleve som et levedyktig samfunn.

Vil statsråden følge opp lovnaden fra Sps leder om at strømkabelen skal være på plass før høstens valg i 2009?»

Statsråd Terje Riis-Johansen [12:40:37]: Det er i utgangspunktet nettselskapenes ansvar å sikre tilstrekkelig leveringskvalitet på strøm til kundene i sine områder. Dette er de pålagt gjennom det generelle regelverket for regule-

ring av nettvirksomheten og de krav om leveringsplikt av strøm som stilles der.

Overføringsnettene skal utvikles på en samfunnsøkonomisk rasjonell måte. Nå er det slik at f.eks. avstanden til land kan gjøre etablering av nye eller forsterking av eksisterende overføringsforbindelser veldig dyre – som tilfellet er på Træna, Værøy og Røst.

Jeg har stor forståelse for hvor vanskelig situasjonen er for disse øysamfunnene når strøm blir et knapphetsgode. Elektrisitet er en forutsetning for kystbasert næringsutvikling og næringsvirksomhet, som igjen er grunnlaget for regional utvikling og bosetting.

Det var for å avhjelpe den typen regionale forskjeller i nettselskapenes kostnader at Regjeringa doblet tilskuddet til utjevning av nettleien i 2009. Det bevilges derfor 60 mill. kr over statsbudsjettet til dette formålet i år. Utjevningsordninga bidrar til en direkte reduksjon av nettleien for sluttbrukerne i distribusjonsnettene i de områder av landet med høyest overføringskostnader. Rødøy-Lurøy Kraftverk, Træna, får støtte fra ordninga i dag, mens Lofotkraft, Værøy og Røst, ikke er blant dem som for tiden har høyest nettleie.

Regjeringa arbeider videre for et overføringsnett med tilstrekkelig kapasitet over hele landet. Overføringsnettene er en del av den kritiske infrastrukturen. Regjeringa vurderer derfor mulige løsninger – uten at jeg kan gå nærmere inn på detaljene i dette nå. Men jeg er optimistisk med hensyn til at vi skal finne en god løsning også på denne saken.

Kenneth Svendsen (FrP) [12:42:24]: Jeg takker for svaret, selv om det ikke var mye å takke for. Jeg er redd for at forståelse for problemet langt ifra er nok. Her må det en praktisk løsning til. Nå har jo allerede hjørnesteinsbedriften på Træna varslet at de vurderer å flytte fra Træna. Det betyr en direkte avfolkning av Træna-samfunnet, og det vil selvfølgelig ramme hele samfunnet veldig, veldig hardt.

Så er det slik at det er mange som har lovet noe. Jeg forstår at statsråden ikke vil følge opp det Senterpartiets leder, Navarsete, sa på årsmøtet i Nordland Senterparti om at kabelen skulle være på plass før valget i 2009. Træna-samfunnet trenger en avgjørelse, at det blir tatt et valg, de trenger å arbeide mot et mål, slik at de kan opprettholde samfunnet der ute, produksjonen av fisk og den utenlandske kapitalen de drar inn til Norge.

Vil ikke statsråden komme med en lovnad om at de skal få en løsning på problemet?

Statsråd Terje Riis-Johansen [12:43:30]: Det jeg sa – og som jeg mener er en viktig melding – er at jeg og vi jobber med konkrete, mulige løsninger på dette problemet. Som jeg også sa i mitt første svar, er utgangspunktet her at dette er et ansvar som tilligger nettselskapene. Men jeg ser – og jeg deler virkelighetsbeskrivelsen slik den blir framstilt av spørren her – at en her har en ekstraordinær sak som slik sett også krever at en ikke bare holder seg til det formelle i forhold til at det er et lokalt ansvar. Det betyr at det jobbes med saken, og jeg er, som jeg også sa,

optimistisk med hensyn til at det skal være mulig å finne en løsning på den.

Slik sett mener vel jeg at dette er et svar som representanten Svendsen ikke nødvendigvis ser på som et negativt svar.

Kenneth Svendsen (FrP) [12:44:24]: Det er ikke nødvendigvis et negativt svar, og det at det jobbes med saken, er jo bra. Problemet er at det har vært jobbet med saken i syv år, under Odd Roger Enoksen både i hans første og andre periode som olje- og energiminister, under Åslaug Haga og nå under Terje Riis-Johansen. De har vært godt orientert om saken, og det har altså vært jobbet i syv år. Det nytter ikke for et samfunn å kutte ned på strømforbruket til befolkningen for at produksjonen ved bedriften skal gå for fullt, eller at produksjonen ved bedriften må kuttes ned for at befolkningen skal kunne varme opp husene sine. Det er ikke en framtid, og derfor må løsningen komme raskt. Når lederen i Senterpartiet så klart har slått fast at den skal komme før valget, er min oppfordring og mitt spørsmål på nytt igjen: Vil statsråden love at det Senterpartiets leder har sagt, vil skje?

Statsråd Terje Riis-Johansen [12:45:18]: Igjen så deler jeg den beskrivelsen som her ble gitt av alvoret i situasjonen, og at en i disse øysamfunnene har en spesiell situasjon. Det er en av grunnene til at jeg har hatt møter med representanter for disse områdene.

Så kan ikke jeg svare for hva som har skjedd i de seks og et halvt årene av de sju som representanten her omtaler. Men det jeg kan si, er at jeg har jobbet med denne saken i de månedene jeg har vært statsråd, og jeg har en ambisjon om å jobbe videre med dette for å se på mulighetene for å finne sin løsning. Når jeg sier at jeg er optimistisk med tanke på det, er det fordi jeg mener at saken bør finne sin løsning. Vi kan ikke leve lenge videre med den situasjonen som er nå. Jeg mener også generelt at det å sikre energitilgangen i små, sårbare utkantsamfunn er en viktig politisk sak.

Presidenten: Det var det siste spørsmål i dagens spørretime.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Ønsker noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 12.47.
